

ISSAI 1210

INTOSAI

Uluslararası Yüksek Denetim Kurumları Standartları (ISSAI), Uluslararası Yüksek Denetim Kurumları Teşkilatı (INTOSAI) tarafından yayımlanmıştır.

Daha fazla bilgi için: www.issai.org.

Mali Denetim Rehberi

Denetim Görevlerinin Şartlarına Karar Verilmesi

Financial Audit Guidelines

Agreeing the Terms of Audit Engagements

INTOSAI MESLEKİ STANDARTLAR KOMİTESİ

MALİ DENETİM ALT KOMİTESİ – SEKRETERLİK

Riksrevisionen • 114 90 Stockholm • İsveç

Tel:+46 5171 4000 • Faks:+46 5171 4111 • E-mail: projectsecretariat@riksrevisionen.se

INTOSAI Genel Sekreterlik – RECHNUNGSHOF

(Avusturya Yüksek Denetim Kurumu)

DAMPFSCHTFFSTRASSE 2

A-1033 VIENNA

AUSTRIA

Tel: ++43 (1) 711 71

Faks: ++43 (1) 718 09 69

intosai@rechnungshof.gv.at

http://www.intosai.org

Bu Mali Denetim Rehberi, Uluslararası Denetim ve Güvence Standartları Kurulu (IAASB) tarafından hazırlanan ve Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu (IFAC) tarafından yayımlanan Uluslararası Denetim Standardı (ISA) 210 “Denetim Görevlerinin Şartlarına Karar Verilmesi”nden yararlanmaktadır. Bu ISA, IFAC’ın izni ile bu Rehber’de yer almaktadır.

Editör Notu

Uluslararası Yüksek Denetim Kurumları Standartları (ISSAI'ler), Sayıştay Başkanlığı tarafından yürütülen titiz ve uzun süreli bir çalışma sonucunda Türkçeye tercüme edilmiştir. Mali Denetim Rehberleri, ISSAI'lerin dördüncü düzey denetim rehberlerini temsil eder. Bu rehberler, INTOSAI Komiteleri tarafından hazırlanan bir Uygulama Notundan ve Uluslararası Denetim ve Güvence Standartları Kurulu (IAASB) tarafından yayımlanan Uluslararası Denetim Standartları'ndan (ISA) oluşur.

Standartların orijinal metinleri teknik nitelikte olup hukuki anlaşmazlıklarda denetçinin sorumluluklarını tanımlayacak şekilde kaleme alınmıştır. Metinler; uzun cümleler, tekrarlar ve mali denetime özgü çok sayıda terim içermektedir. Metinlerde muğlâklıktan kaçınmak amacıyla atıf yerine tekrarlar kullanılmıştır. Bu sebeplerle orijinal metinler mekanik ve okunması zor bir dil içermektedir. Tercüme çalışması, metinlerin özüne sadık kalarak ve çevirmenin dip notları hariç ekleme, yerleştirme ve yorum içermeyecek şekilde yürütülmüştür.

Tercümede anahtar kelimelerin tüm metinlerde aynı şekilde kullanımına özel önem verilmiş; bu amaçla Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu'nun (IFAC) anahtar kelimeler listesine sadık kalınmıştır. ISSAI 1003 "INTOSAI Mali Denetim Rehberleri Terimler Sözlüğü", INTOSAI ve IFAC tarafından kullanılan temel sözlükleri içerdiği için Mali Denetim Rehberlerinin anlaşılmasında temel başvuru kaynağıdır.

Standartların tercümesinde INTOSAI ve IFAC tarafından belirlenen kurallara ve tavsiyelere bağlı kalınmıştır. Tercüme çalışması, denetim terminolojisine ilişkin tecrübe sahibi olan iki profesyonel çevirmen ve ileri derecede İngilizce bilgisi olan Sayıştay Denetçilerinden müteşekkil bir komisyon tarafından yürütülmüştür. Bütün metinlerin ilk aşama tercümesi aynı çevirmen tarafından yapılmış; akabinde bu tercüme farklı komisyon üyelerinin dâhil olduğu çok kademeli bir gözden geçirme, okuma ve değerlendirme sürecine tabi tutulmuştur.

Standartların anlaşılmasını ve kullanımını kolaylaştırmak amacıyla İngilizce ve Türkçe metinler karşılıklı olarak verilmiştir. Metinlerin bu şekilde dizilimi dipnotların iki kere kullanılmasını gerektirdiğinden dipnotlar her sayfada yeniden numaralandırılmıştır.

Yoğun ve oldukça titiz bir çalışmayı gerektiren bu çaptaki bir tercüme çalışmasının gösterilen bütün çabalara rağmen hatadan uzak olması mümkün değildir. Metinlerin tercümesine ait görüş, öneri ve tenkitlerinizi issai@sayistay.gov.tr adresine göndermeniz, bu hataların düzeltilmesine önemli katkı sağlayacaktır.

Denetim Standartları Tercüme Komisyonu

Table of Contents ISSAI 1210

PRACTICE NOTE TO ISA 210 Paragraph

Background

Introduction to the ISA

Content of the Practice Note.....P1

Applicability of the ISA in Public Sector Auditing.....P2–P3

Additional Guidance on Public Sector Issues P4

Preconditions for an Audit P5–P6

Agreement on Audit Engagement Terms.....P7–10

Acceptance of a Change in the Terms of the Audit Engagement P11

Appendix 1: Example of an Audit Engagement Letter in the Public Sector

INTERNATIONAL STANDARD ON AUDITING 210

Introduction

Scope of this ISA 1

Effective Date.....2

Objective 3

Definitions 4–5

Requirements

Preconditions for an Audit 6–8

Agreement on Audit Engagement Terms.....9–12

Recurring Audits.....13

Acceptance of a Change in the Terms of the Audit Engagement 14–17

Additional Considerations in Engagement Acceptance 18–21

Application and Other Explanatory Material

Scope of this ISA A1

Preconditions for an Audit A2–A20

Agreement on Audit Engagement Terms.....A21–A27

Recurring Audits.....A28

Acceptance of a Change in the Terms of the Audit Engagement A29–A33

Additional Considerations in Engagement Acceptance A34–A37

Appendix 1: Example of an Audit Engagement Letter

Appendix 2: Determining the Acceptability of General Purpose Frameworks

ISSAI 1210 İçindekiler Tablosu

ISA 210 UYGULAMA NOTU	Paragraf
Arka Plan Bilgisi	
ISA'ya Giriş	
Uygulama Notu'nun İçeriği.....	P1
Kamu Sektörü Denetimlerinde ISA'nın Uygulanabilirliği.....	P2–P3
Kamu Sektörüyle İlgili Konularda Ek Rehberlik.....	P4
Denetimin Ön Koşulları	P5–P6
Denetim Görevlerinin Şartlarına Karar Verilmesi	P7–10
Denetim Görevlerinin Şartlarında Değişiklik Yapılmasının Kabul Edilmesi	P11
Ek 1: Kamu Sektöründe Denetim Görev Yazısına bir Örnek	
ISA 210 ULUSLARARASI DENETİM STANDARDI	
Giriş	
Bu ISA'nın Kapsamı	1
Yürürlük Tarihi.....	2
Amaç	3
Tanımlar	4–5
Gereklilikler	
Denetimin Ön Koşulları	6–8
Denetim Görevlerinin Şartlarına Karar Verilmesi	9–12
Yinelenen Denetimler	13
Denetim Görevlerinin Şartlarında Değişiklik Yapılmasının Kabul Edilmesi	14–17
Görevin Kabul Edilmesiyle İlgili Diğer Konular.....	18–21
Uygulama ve Açıklayıcı Diğer Materyaller	
Bu ISA'nın Kapsamı	A1
Denetimin Ön Koşulları	A2–A20
Denetim Görevlerinin Şartlarına Karar Verilmesi	A21–A27
Yinelenen Denetimler	A28
Denetim Görevlerinin Şartlarında Değişiklik Yapılmasının Kabul Edilmesi	A29–A33
Görevin Kabul Edilmesiyle İlgili Diğer Konular.....	A34–A37
Ek 1: Denetim Görev Yazısına bir Örnek	
Ek 2: Genel Amaçlı Çerçevelerin Kabul Edilebilirliğinin Belirlenmesi	

Practice Note¹ to International Standard on Auditing (ISA) 210

Agreeing the Terms of Audit Engagements

Background

This Practice Note provides supplementary guidance on ISA 210 – Agreeing the Terms of Audit Engagements. It is read together with the ISA. ISA 210 is effective for audits of financial statements for periods beginning on or after December 15, 2009. The Practice Note is effective the same date as the ISA.

Introduction to the ISA

ISA 210 deals with the auditor's responsibilities in agreeing the terms of the audit engagement with management and, where appropriate, those charged with governance. This includes establishing that certain preconditions for an audit, responsibility for which rests with management and, where appropriate, those charged with governance, are present. ISA 220² deals with those aspects of engagement acceptance that are within the control of the auditor.

Content of the Practice Note

- P1. The Practice Note provides additional guidance for public sector auditors related to:
- (a) Preconditions for an Audit.
  - (b) Agreement on Audit Engagement Terms.
  - (c) Acceptance of a Change in the Terms of the Audit Engagement.

Applicability of the ISA in Public Sector Auditing

- P2. ISA 210 is applicable to auditors of public sector entities in their role as auditors of financial statements.
- P3. The terms of an audit engagement in the public sector are normally mandated and therefore not subject to requests from, and agreement with, management. Therefore the requirements in the ISA, when applied in the public sector context, are useful in establishing a common, formal understanding of the respective roles and responsibilities of management and the auditor. Since the public sector auditor is normally engaged by and reports to the legislature, agreements often need to be reached with both the legislature and management.

Additional Guidance on Public Sector Issues

- P4. ISA 210 contains application and other explanatory material with considerations specific to public sector entities in paragraphs A27 and A37.

---

¹ All Practice Notes are considered together with ISSAI 1000 "General Introduction to the INTOSAI Financial Audit Guidelines."

² ISA 220, "Quality Control for an Audit of Financial Statements."

Uluslararası Denetim Standardı (ISA) 210 İçin Uygulama Notu¹

Denetim Görevlerinin Şartlarına Karar Verilmesi

Arka Plan Bilgisi

Bu Uygulama Notu, ISA 210 – “Denetim Görevlerinin Şartlarına Karar Verilmesi” hakkında ek bilgi vermektedir. Bu Uygulama Notu, ISA ile birlikte okunur. ISA 210, 15 Aralık 2009 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan dönemlere ait mali tablo denetimleri için geçerlidir. Bu Uygulama Notu, ISA ile aynı tarihte yürürlüğe girer.

ISA’ya Giriş

ISA 210, idareyle ve uygun hallerde yönetimden sorumlu olanlarla birlikte denetim görevinin şartlarına karar verilmesi konusunda denetçiye düşen sorumlulukları ele alır. Sorumluluğu idareye ve uygun hallerde yönetimden sorumlu olanlara ait olan denetime yönelik belli ön koşulların sağlanması buna dâhildir. ISA 220², görev kabulüne ilişkin denetçinin kontrolündeki hususları ele alır.

Uygulama Notu’nun İçeriği

- P1. Bu Uygulama Notu, aşağıdakilerle ilgili olarak kamu sektörü denetçilerine ek bilgi sağlar:
- Denetimin Ön Koşulları.
  - Denetim Görevlerinin Şartlarına Karar Verilmesi.
  - Denetim Görevlerinin Şartlarında Değişiklik Yapılmasının Kabul Edilmesi.

Kamu Sektörü Denetimlerinde ISA’nın Uygulanabilirliği

- P2. ISA 210, mali tablo denetçisi olarak görev yapan kamu sektörü denetçileri için geçerlidir.
- P3. Kamu sektöründeki bir denetim görevinin şartları normalde önceden bellidir ve bu nedenle idareden gelen taleplere veya yönetimle anlaşmaya tabi değildir. Bu yüzden kamu sektörü bağlamında uygulandığında ISA’nın gereklilikleri; idarenin ve denetçinin görev ve sorumlulukları hakkında ortak, resmi bir anlayış oluşturmak açısından faydalıdır. Kamu sektörü denetçisi normalde yasama organı tarafından görevlendirildiği ve ona rapor verdiği için kararların genelde yasama organı ve idareyle birlikte alınması gerekir.

Kamu Sektörüyle İlgili Konularda Ek Rehberlik

- P4. ISA 210, A27 ve A37 paragraflarındaki kamu kurumlarına özgü konulara odaklanan uygulama materyallerini ve açıklayıcı diğer materyalleri içermektedir.

¹ Tüm Uygulama Notları, ISSAI 1000 “INTOSAI Mali Denetim Rehberlerine Giriş” ile birlikte değerlendirilir.

² ISA 220, “Mali Tablo Denetimine İlişkin Kalite Kontrolü”.

Preconditions for an Audit

- P5. When establishing whether necessary preconditions for an audit are present as required in paragraph 6(a) of the ISA, public sector auditors consider that in the public sector the financial reporting framework may often be prescribed by law and regulation. If public sector auditors determine that the framework prescribed by law and regulation is not acceptable they apply the requirements of paragraphs 8, 19 and 20 of the ISA, and also consider:
- Informing the legislature; and
  - Influencing standard setting by professional or regulatory organizations, in accordance with the principles of ISSAI 100 paragraph 6(e)³.¹
- P6. When obtaining the agreement of management and, where appropriate, the legislature and those charged with governance that they acknowledge and understand their responsibility as stated in paragraph 6(b) of ISA 210, public sector auditors take into account the fact that the responsibilities of management and those charged with governance in the public sector may be broader than those responsibilities in the private sector. The form of legislation, as well as management and governance structures may vary widely within the public sector, thereby enhancing the need to formalize the acknowledgement and understanding of such responsibilities.

Agreement on Audit Engagement Terms

- P7. In the public sector there may be additional matters, besides the examples listed in paragraph A23 of the ISA, that public sector auditors have to report if they become aware of them during the course of the audit and that, therefore, may be relevant to the engagement letter, such as:
- Non-effective performance of operations – relates to management's responsibility to undertake activities in an effective and efficient manner;
  - Instances of non-compliance with authorities – relates to management's responsibility to undertake activities, use resources, and fulfill accountability requirements, in accordance with authority granted by the legislature and all other relevant directions;
  - Waste – relates to management's responsibility to obtain and apply resources in an economical manner, without any public money being wasted; and
  - Instances of abuse – relates to management's responsibility to meet the expectations of the legislature and the public as they relate to appropriate standards of behavior. It may also be advisable to describe the arrangements to protect the public sector auditor's independence. When relevant, other audit objectives stipulated by the mandate may also be included in the engagement letter.
- P8. In addition to the points listed in paragraph A24 of the ISA public sector auditors may also consider it relevant to include any arrangements whereby the audit is contracted out to another auditor.

---

¹ ISSAI 100, "INTOSAI Auditing Standards – Basic Principles", paragraph 6 (e): "Appropriate authorities should ensure the promulgation of acceptable accounting standards for financial reporting and disclosure relevant to the needs of the government, and audited entities should develop specific and measurable objectives and performance targets."

Denetimin Ön Koşulları

- P5. ISA'nın 6(a) paragrafında şart koşulduğu üzere denetimin gerekli ön koşullarının mevcut olup olmadığını belirlerken kamu sektörü denetçileri, kamu sektöründe mali raporlama çerçevesinin genelde yasal ve idari düzenlemeyle belirlenebildiğini düşünür. Kamu sektörü denetçileri, yasal ve idari düzenlemelerin belirlediği çerçevenin kabul edilebilir olmadığına karar verirse ISA'nın 8, 19 ve 20 paragraflarındaki gereklilikleri uygular ve ayrıca şu hususları değerlendirmeye alır:
- Yasama organına bilgi verme ve
  - ISSAI 100'ün 6(e) paragrafındaki prensiplere uygun olarak mesleki veya düzenleyici kuruluşlar tarafından standart oluşturulmasını etkileme.¹
- P6. ISA 210'un 6(b) paragrafında belirtildiği gibi idarenin ve uygun hallerde yasama organı ve yönetimden sorumlu olanların, sorumluluklarını kabul ettikleri ve anladıkları konusunda mutabakata varırken kamu sektörü denetçileri, kamu sektöründe idare ve yönetimden sorumlu olanların sorumluluklarının özel sektördeki sorumluluklardan daha geniş olabileceğini göz önüne alır. Kamu sektörü bünyesinde mevzuat, yönetim ve yönetim yapıları büyük farklılıklar gösterebilir; bu nedenle bu tip sorumlulukların kabulünü ve anlaşılmasını resmiyete dökme ihtiyacı artmaktadır.

Denetim Görevlerinin Şartlarına Karar Verilmesi

- P7. Kamu sektöründe ISA'nın A23 paragrafında sıralanan örnekler dışında, kamu sektörü denetçilerinin denetim sırasında fark etmeleri halinde bildirmeleri gereken ve bu nedenle görev yazısıyla ilgisi olan başka hususlar da olabilir. Bu hususlara örnek olarak şunlar verilebilir:
- Faaliyetlerin etkili biçimde yürütülmemesi – Bu, idarenin faaliyetleri etkin ve verimli bir şekilde yerine getirme sorumluluğuyla ilgilidir.
  - Yasal ve idari düzenlemelere uygunsuzluk durumu – Bu; idarenin yasama organı ve ilgili diğer tüm talimatların verdiği yetki uyarınca faaliyetleri gerçekleştirme, kaynakları kullanma ve hesap verebilirlik gerekliliklerini yerine getirme sorumluluklarıyla ilgilidir.
  - İstisraf – Bu; idarenin, kamu kaynaklarını elde etme ve israf etmeden ekonomik şekilde kullanma sorumluluğuyla ilgilidir.
  - İstismar durumu – Bu; idarenin, uygun davranış standartlarıyla ilgili olarak yasama organı ile kamuoyunun beklentilerini karşılama sorumluluğuyla ilgilidir.
- Ayrıca, kamu sektörü denetçisinin bağımsızlığının korunması amacıyla yapılan düzenlemelerin tanımlanması da tavsiye edilebilir. Uygun hallerde yetki çerçevesinin belirlediği diğer denetim hedefleri de görev yazısında yer alabilir.
- P8. ISA'nın A24 paragrafında sıralanan hususlara ek olarak kamu sektörü denetçileri, denetimin başka bir denetçiye ihale edildiği düzenlemelerin eklenmesini uygun bulabilir.

---

¹ ISSAI 100, "Devlet Denetiminde Temel Prensipler", paragraf 6 (e): "İlgili makamlar, Kamu kurum ve kuruluşlarının ihtiyaçlarına uygun mali raporlama ve söz konusu raporlarda yer alacak açıklamaya ilişkin geçerli muhasebe standartlarını ilan etmeli ve denetlenen kurumlar da belirli ve ölçülebilir amaçlar ve performans hedefleri geliştirmelidir".

- P9. In the public sector, the acceptance and continuance process referred to in paragraph 7 of the ISA is influenced by the fact that public sector auditors may not have the option to decline or withdraw from the audit. However, in cases where management or the legislature imposes a scope limitation prior to the start of the engagement, the effect of which may result in the auditor disclaiming the opinion on the financial statements, public sector auditors consider the situation and how it may impact the risk assessment, the audit approach and the auditor's report. In some cases it may also be appropriate to report separately to the legislature.
- P10. Paragraph 8 of the ISA discusses other factors affecting audit engagements acceptance. In a situation where the preconditions for an audit are not present and when public sector auditors do not have the option to decline an audit engagement, an appropriate response in addition to the requirements in paragraphs 19 and 20 of the ISA may include informing the legislature.

Acceptance of a Change in the Terms of the Audit Engagement

- P11. When considering the requirements in paragraphs 14 and 15 of the ISA, public sector auditors may note that the terms of an audit engagement in the public sector are normally mandated and therefore not subject to requests from, and agreement with, management.

- P9. Kamu sektöründe, kamu sektörü denetçilerinin denetimi geri çevirme veya denetimden çekilme seçeneği olmayabilir ve ISA'nın 7. Paragrafında bahsedilen kabul ve devam süreci bundan etkilenir. Fakat idare veya yasama organının görev başlamadan önce kapsam sınırlaması koyduğu durumlarda (bunun sonucunda denetçi mali tablolar konusunda görüş bildirmekten kaçınabilir), kamu sektörü denetçileri bu durumu ve bu durumun risk değerlendirmesini, denetim yaklaşımını ve denetçinin raporunu nasıl etkileyebileceğini değerlendirir. Bazı durumlarda yasama organına ayrı rapor vermek uygun olabilir.
- P10. ISA'nın 8. Paragrafı, denetim görevinin kabul edilmesini etkileyen başka faktörleri ele almaktadır. Denetimin ön koşullarının mevcut olmadığı ve kamu sektörü denetçilerinin bir denetim görevini geri çevirme seçeneğine sahip olmadığı durumlarda uygun yanıt, ISA'nın 19 ve 20. Paragraflarındaki gerekliliklere ek olarak yasama organına bilgi verilmesini içerebilir.

Denetim Görevlerinin Şartlarında Değişiklik Yapılmasının Kabul Edilmesi

- P11. ISA'nın 14 ve 15. Paragraflarındaki gereklilikler göz önünde bulundurulduğunda kamu sektörü denetçileri, kamu sektöründeki denetim görevinin şartlarının normalde belli olduğunu ve bu nedenle idareden gelen taleplere veya idareyle anlaşmaya tabi olmadığını belirtebilir.

Appendix 1:

Example of an Audit Engagement Letter in the Public Sector

The following is an example of an audit engagement letter for an audit of general purpose financial statements prepared in accordance with International Public Sector Accounting Standards. This letter is intended only to be a guide that may be used, but will need to be tailored according to individual requirements and circumstances. It may be appropriate to seek legal advice that any proposed engagement letter is suitable.

Addressee

[To the appropriate representative of management or those charged with governance of the entity]¹

Date

Dear Sir/Madam

Audit Engagement Letter

Introduction

The [group] financial statements as of [date] and for the year then ended of the [name of the entity] and the [names of subsidiaries] are subject to auditing by the [Public Sector Audit Organization] in accordance with [relevant legislation]

The purpose of this letter is to outline:

- (a) The terms of the audit engagement and the nature, and limitations, of the annual audit; and
- (b) The respective responsibilities of the auditor and the [appropriate level of management] in the annual audit.

The terms of the audit engagement are set out below. This letter will remain effective until a new audit engagement letter is issued.

Objective(s) of the Audit

The objective(s) of the annual audit are:

- (a) To express an independent opinion on the [group] financial statements prepared in accordance with the applicable financial reporting framework and legislation; and
- (b) [Additional objectives e.g. related to compliance with authorities or internal controls].

---

¹ The addressees and references in the letter to management or, those charged with governance or to the legislature, would be those that are appropriate in the circumstances of the engagement, including the relevant public sector environment. It is important to refer to the appropriate persons as stated in paragraph A21 of the ISA.

Ek 1:

Kamu Sektöründe Denetim Görev Yazısına bir Örnek

Aşağıda Uluslararası Kamu Sektörü Muhasebe Standartları'na uygun olarak hazırlanmış olan genel amaçlı mali tabloların denetimi için denetim görev yazısının bir örneği sunulmaktadır. Bu yazı, sadece kullanılabilir bir örnek niteliğindedir ve durumun gerekliliklerine ve koşullarına göre şekillendirilmesi gerekecektir. Önerilen herhangi bir yazının uygun olup olmadığı konusunda hukuki mütalaa istenmesi uygun olabilir.

Alıcı

[Kurum idaresini veya yönetiminden sorumlu olanları temsil eden kişiye]¹

Tarih

Sayın İlgili,

Denetim Görev Yazısı

Giriş

[Kuruluşun adı] ve [alt kuruluşların adı]'nın bitmiş olan yıla yönelik [tarih]'li [grup] mali tabloları, [ilgili mevzuat] uyarınca [Kamu Sektörü Denetim Kuruluşu] tarafından denetime tabidir.

Bu yazının amacı;

- (a) denetim görevinin şartlarını ve yıllık denetimin niteliğini ve sınırlarını
- (b) yıllık denetimde denetçinin ve [uygun yönetim düzeyi]'nin sorumluluklarını

kısaca belirtmektir.

Denetim görevinin şartları aşağıda belirtilmektedir. Bu yazı, yeni bir denetim görev yazısı yazılana kadar geçerliliğini korur.

Denetimin hedefi (hedefleri)

Yıllık denetimin hedefi (hedefleri) şöyledir:

- (a) Geçerli mali raporlama çerçevesi ve mevzuata göre hazırlanan [grup] mali tabloları üzerine bağımsız bir görüş bildirmek ve
- (b) [İlave hedefler. Örneğin yasal ve idari düzenlemelere ve iç kontrollere uygunlukla ilgili hedefler].

---

¹ Yazıdaki alıcılar ve "idare, yönetimden sorumlu olanlar veya yasama organına" yapılan atıflar; ilgili kamu sektörü çevresi ve görev koşulları altında uygun olan atıflar olacaktır. ISA'nın A21 paragrafında belirtildiği üzere, uygun kişilere hitap edilmesi önemlidir.

Responsibilities of the Auditors

The Auditing Standards Applied when Conducting the Audit

We will conduct our audit in accordance with the [relevant auditing standards].¹

The Auditing Standards Applied

Planning and Performing the Audit [content of this section must be tailored to appropriately reflect the relevant auditing standards applied].

The auditing standards require that we comply with ethical requirements and plan and perform the audit to obtain reasonable assurance about whether the financial statements of the [group] are free from material misstatement. An audit involves performing procedures to obtain audit evidence about the amounts and disclosures in the financial statements. The procedures selected depend on the auditor's judgment, including the assessment of the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error. An audit also includes evaluating the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates made by management, as well as evaluating the overall presentation of the financial statements.

Because of the inherent limitations of an audit, together with the inherent limitations of internal control, there is an unavoidable risk that some material misstatements may not be detected, even though the audit is properly planned and performed in accordance with [relevant auditing standards].

In making our risk assessments, we consider internal control relevant to the entity's preparation of the financial statements in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the entity's internal control. However, we will communicate to you in writing concerning any significant deficiencies in internal control relevant to the audit of the financial statements that we have identified during the audit.²

[When relevant, public sector auditors consider including information on their responsibilities related to any additional audit objectives]

While our audit is not directed to reporting the following, we will report these items if we become aware of them during the course of the audit:

- (a) Non-effective performance of operations – relates to management's responsibility to undertake activities in an effective and efficient manner;
- (b) Instances of non-compliance with authorities – relates to management's responsibility to undertake activities, use resources, and fulfill accountability requirements, in accordance with authority granted by the legislature and all other relevant directions;
- (c) Waste – relates to management's responsibility to obtain and apply resources in an economical manner, without any public money being wasted; and
- (d) Instances of abuse – relates to management's responsibility to meet the expectations of the legislature and the public as they relate to appropriate standards of behavior.

---

¹ In the public sector, reference to relevant auditing standards can be made in one of three ways depending on the standards applied:

- (a) In accordance with the ISAs; which means full compliance with all relevant ISAs and if relevant, with the additional guidance set out in the INTOSAI Practice Notes to the ISAs,
- (b) In accordance with the INTOSAI Fundamental Auditing Principles, but not full compliance with the ISAs which are presently included as part of the INTOSAI Financial Audit Guidelines (ISSAIs 1000–2999),
- (c) In accordance with other national and relevant Auditing Standards.

² This section may have to be tailored if the public sector auditor is reporting on the effectiveness of internal control.

Denetçilerin Sorumlulukları

Denetim Yürütülürken Uygulanan Denetim Standartları

Denetimimizi, [ilgili denetim standartları] uyarınca yürüteceğiz.¹

Uygulanan Denetim Standartları

Denetimin Planlanması ve Yürütülmesi [bu kısmın içeriği, uygulanan ilgili denetim standartlarını uygun yansıtacak şekilde hazırlanmalıdır].

Denetim standartları, etik gerekliliklere uymamızı ve denetimi [grup] mali tabloların önemli yanlış bildirim içerip içermediği konusunda makul güvence elde edecek şekilde planlamamızı ve gerçekleştirmemizi gerektirir. Denetim, mali tablolardaki tutarlar ve açıklamalar hakkında denetim kanıtı elde etmek üzere prosedürlerin yerine getirilmesini kapsar. Mali tablolarda hile veya hatadan kaynaklanan önemli yanlış bildirim risklerinin değerlendirilmesi dâhil seçilen prosedürler, denetçinin takdirine bağlıdır. Ayrıca denetim, kullanılan muhasebe politikalarının uygunluğunun ve idarenin yaptığı muhasebe tahminlerinin akla yatkınlığının değerlendirilmesini ve mali tabloların genel beyanının değerlendirilmesini kapsar.

İç kontrolün yapısal sınırlarına ek olarak denetimin yapısal sınırları olması nedeniyle, denetim [ilgili denetim standartlarına] uygun biçimde planlansa ve gerçekleştirilse dahi bazı önemli yanlış bildirimlerin tespit edilememesi riski kaçınılmazdır.

Risk değerlendirmelerimizi yaparken kuruluşun mali tabloları hazırlamasıyla ilgili iç kontrolü, kuruluşun iç kontrolünün etkinliği hakkında bir görüş ifade etmek amacıyla değil mevcut duruma uygun denetim prosedürlerini tasarlamak amacıyla değerlendiririz. Ancak denetim sırasında tespit ettiğimiz mali tablo denetimiyle ilgili önemli iç kontrol eksikliklerini size yazılı olarak bildireceğiz.²

[İlgili hallerde kamu sektörü denetçileri, ek denetim hedefleriyle ilgili sorumlulukları hakkında bilgi vermeyi düşünebilir]

Yapacağımız denetim, aşağıdaki durumları raporlamayı hedef almamasına karşın denetim sırasında bu tip durumlar fark edersek bunları raporlayacağız:

- (a) Faaliyetlerin etkili biçimde yürütülmemesi – Bu, idarenin faaliyetleri etkin ve verimli bir şekilde yerine getirme sorumluluğuyla ilgilidir.
- (b) Yasal ve idari düzenlemelere uygunsuzluk durumu– Bu; idarenin yasama organı ve ilgili diğer tüm talimatların verdiği yetki uyarınca faaliyetleri gerçekleştirme, kaynakları kullanma ve hesap verebilirlik gerekliliklerini yerine getirme sorumluluklarıyla ilgilidir.
- (c) İstisna – Bu; idarenin, kaynakları elde etme ve ekonomik şekilde kullanma (kamu kaynaklarını israf etmeden) sorumluluğuyla ilgilidir.
- (d) İstisna durumu – Bu; idarenin, uygun davranış standartlarıyla ilgili olarak yasama organı ile kamuoyunun beklentilerini karşılama sorumluluğuyla ilgilidir.

¹ Uygulanan standartlara bağlı olarak kamu sektöründe ilgili denetim standartlarına aşağıdaki üç yoldan biri kullanılarak atıf yapılabilir:

- (a) ISA'lara uygun olarak atıf yapılması: Bu ifade, ilgili bütün ISA'lara ve ilgili hallerde ISA'larda yer alan INTOSAI Uygulama Notları'nda sunulan ek bilgilere tam uygunluğu ifade eder,
- (b) INTOSAI Temel Denetim Prensipleri'ne uygun olarak atıf yapılması: Bu ifade, şu anda INTOSAI Mali Denetim Rehberleri'nde (ISSAI'ler 1000–2999) yer alan ISA'larla tam uygunluk olmadan olabilir veya,
- (c) Diğer ulusal ve ilgili denetim standartlarına uygun olarak atıf yapılması.

² Kamu sektörü denetçisi, iç denetimin etkililiği konusunda raporlama yapıyorsa bu kısmın buna göre şekillendirilmesi gerekebilir.

Reporting

The form and content of our report may need to be amended in the light of our audit findings. *[Insert appropriate reference to the expected form and content of the auditor's report.]*

Independence

Our ethical requirements require us to remain independent of the [entity type], and we hereby confirm our independence with respect to this audit. This means we are, in both fact and appearance, free of any interest that, whatever its actual effect, might be deemed incompatible with integrity, objectivity and independence. [Clarify any perceived limitations of independence by describing the threats and safeguards to independence.]

Responsibilities of management and those charged with governance

[The responsibilities of management and, where appropriate, those charged with governance, and identification of the applicable financial reporting framework. For purposes of this example it is assumed that the auditor has determined that the law or regulation does not prescribe those responsibilities in appropriate terms. The description in paragraph 6(b) of ISA 210 is therefore used. When relevant, information on management's responsibilities related to additional audit objectives needs to be included.]

Our audit will be conducted on the basis that management and, where appropriate, those charged with governance acknowledge and understand that they have responsibility:

- (a) For the preparation and fair presentation of the financial statements (or for the preparation of financial statements that give a true and fair view) in accordance with (applicable financial reporting framework);
- (b) For such internal control as management determines is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement; whether due to fraud or error; and
- (c) To provide us with:
  - (i) Access to all information of which management is aware that is relevant to the preparation of the financial statements such as records, documentation and other matters;
  - (ii) Additional information that we may request from management for the purpose of the audit; and
  - (iii) Unrestricted access to persons within the entity from whom we determine it necessary to obtain audit evidence.

Representation letter

As part of our audit process, we will request from management written confirmation concerning representations made to us in connection with the audit.

Other relevant information

[Under this heading it may be appropriate to include information regarding for example:

- Statutory reporting deadlines;
- Ownership of working papers;

Raporlama

Raporumuzun format ve içeriğinin denetim bulgularımız ışığında değiştirilmesi gerekebilir. *[Denetçi raporunun beklenen format ve içeriğine uygun şekilde atıfta bulunun.]*

Bağımsızlık

Etik gerekliliklerimiz, [kuruluş türü]'nden bağımsız kalmamızı gerektirmektedir ve işbu yazıyla bu denetim açısından bağımsızlığımızı teyit ederiz. Bu; fiili etkisi ne olursa olsun doğruluk, tarafsızlık ve bağımsızlıkla çeliştiği düşünülebilecek herhangi bir çıkardan gerçekte ve görünürde bağımsız olduğumuz anlamına gelmektedir. [Bağımsızlığı sınırlandırdığı düşünülen şeyler varsa, bağımsızlığa yönelik tehditleri ve alınan önlemleri anlatarak bunlara değinin.]

İdarenin ve yönetimden sorumlu olanların sorumlulukları

[İdarenin ve uygun hallerde yönetimden sorumlu olanların sorumlulukları ve geçerli mali raporlama çerçevesinin belirtilmesi. Bu örnekte denetçinin yasal veya idari düzenlemelerin bu sorumlulukları uygun şekilde belirlemediğine karar verdiği varsayılmaktadır. Bu nedenle ISA 210'un 6(b) paragrafındaki tanım kullanılmaktadır. İlgili hallerde ek denetim hedefleriyle ilgili olarak idarenin sorumlulukları hakkında bilgiye yer verilmesi gerekir.]

Yapacağımız denetim, idarenin ve uygun hallerde yönetimden sorumlu olanların aşağıdaki sorumluluklara sahip olduklarını kabul etmeleri ve anlamaları temelinde yürütülecektir:

- (a) Mali tabloların (geçerli mali raporlama çerçevesi) uyarınca hazırlanması ve güvenilir şekilde sunulmasına yönelik (veya durumu doğru ve gerçeğe uygun yansıtan mali tabloların hazırlanmasına yönelik) sorumluluk,
- (b) Hile veya hatadan kaynaklanan önemli yanlış bildirim içermeyen mali tabloların hazırlanmasını sağlamak için idarenin gerekli olduğuna karar verdiği iç kontrole yönelik sorumluluk,
- (c) Bize şunları sağlama sorumluluğu:
  - (i) kayıtlar, belgeler ve diğer hususlar gibi mali tabloların hazırlanmasıyla ilgili olan ve idarenin farkında olduğu tüm bilgilere erişim,
  - (ii) denetim için idareden talep edebileceğimiz ek bilgiler,
  - (iii) kendilerinden denetim kanıtı elde edilmesinin gerekli olduğuna karar verdiğimiz kurum bünyesindeki kişilerle kısıtlama olmaksızın görüşme imkânı.

Bildirim yazısı

Denetim sürecimizin bir parçası olarak idareden, denetimle bağlantılı olarak bize yapılan bildirimlerle ilgili yazılı teyit talep edeceğiz.

İlgili diğer bilgiler

[Bu başlık altında örneğin aşağıdaki konularla ilgili bilgi eklenmesi uygun olabilir:

- Kanuni raporlama mühletleri,
- Çalışma kâğıtlarının kime ait olacağı,

- Contractual arrangements with auditors doing work on behalf of the public sector audit organization;
- Fees;
- Relevant contact information, staff accommodation and resources; and
- Any other matters to assist in clarifying the expectation gap and to enhance effective communication].

Acknowledgement of the terms of the engagement

Please acknowledge receipt of this letter and acceptance of the terms of the audit engagement by signing the enclosed copy of this letter in the space provided and returning it to [insert name].

If you require any further information, or wish to discuss the terms of the audit engagement further before replying, please do not hesitate to contact me.

Yours sincerely,

Signed

.....

Appointed public sector auditor

The terms of this audit engagement are agreed to and acknowledged by [designation of person signing] on behalf of the [name of entity].

.....

Signed

.....

Name and position

Date

[appropriate representative of management or those charged with governance]

- Kamu sektörü denetimi kuruluşu adına çalışmalar yapan denetçilerle sözleşmeye bağlı düzenlemeler,
- Ücretler;
- İlgili irtibat bilgileri, personelin konaklaması ve kaynakları,
- Beklentilerdeki farklılıkları netleştirmeye yardımcı olacak ve etkin iletişimi artıracak diğer hususlar].

Görev şartlarının kabul edilmesi

Lütfen bu yazının ektteki nüshasındaki verilen boşlukları imzalayarak ve yazıyı ...'ya [adı girin] geri göndererek bu yazıyı aldığınızı ve denetim görevi şartlarını kabul ettiğinizi bildiriniz.

Yanıt vermeden önce ek bilgiye ihtiyaç duymanız veya denetim görevinin şartlarını daha detaylı şekilde görüşmek istemeniz halinde lütfen benimle temasa geçmekten çekinmeyiniz.

Saygılarımla,

İmza

.....

Görevlendirilmiş olan kamu sektörü denetçisi

Bu denetim görevinin şartları, [kuruluşun adı] adına [imzalayan kişi] tarafından kabul edilmiş ve onaylanmıştır.

.....

İmza

.....

Adı ve unvanı

Tarih

[İdarenin veya yönetimden sorumlu olanların ilgili temsilcisi]

(Bu sayfa boş bırakılmıştır.)

Uluslararası Denetim Standardı

Denetim Görevlerinin Şartlarına Karar Verilmesi

International Standard on Auditing

Agreeing the Terms of Audit Engagements

**Uluslararası Muhasebeciler
Federasyonu**

Uluslararası Denetim ve Güvence Standartları Kurulu
Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu
545 Fifth Avenue, 14th Floor
New York, New York 10017 USA

“Denetim Görevlerinin Şartlarına Karar Verilmesi” başlıklı bu Uluslararası Denetim Standardı (ISA 210), Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu (IFAC) bünyesinde yer alan ve bağımsız bir standart belirleyici kuruluş olan Uluslararası Denetim ve Güvence Standartları Kurulu (IAASB) tarafından hazırlanmıştır. IAASB'nin amacı; yüksek kalitede denetim ve güvence standartlarının belirlenmesi ve ulusal ve uluslararası standartların uyumlu olmasını sağlayarak uygulamada dünya çapında kalite ve birliğin artırılması ve küresel denetim ve güvence mesleğine olan kamusal güvenin güçlendirilmesi suretiyle kamu yararına hizmet etmektir.

Bu doküman, IFAC web sitesinden ücretsiz olarak indirilebilir: <http://www.ifac.org>. Onaylanmış metin, İngilizce dilinde yayımlanmıştır.

IFAC'in misyonu; yüksek kalitede uluslararası mesleki standartları belirlemek ve bu standartlara uygunluğu teşvik etmek, bu tür standartların uluslararası uygunluğunu arttırmak ve mesleki uzmanlığın en ilgili olduğu kamu yararı meselelerini dile getirmek suretiyle kamu yararına hizmet etmek, tüm dünyada muhasebecilik mesleğini güçlendirmek ve güçlü uluslararası ekonomilerin gelişimine katkıda bulunmaktır.

Telif hakkı © Nisan 2009 Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu (IFAC). Tüm hakları saklıdır. Çoğaltılan nüshaların okullarda akademik amaçlı olarak veya kişisel amaçlı olarak kullanılması ve satılmaması veya dağıtılmaması koşuluyla ve her nüshanın şu ibareyi taşıması şartıyla bu metnin çoğaltılmasına izin verilmektedir: “Telif hakkı © Nisan 2009 Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu (IFAC). Tüm hakları saklıdır. IFAC'in izniyle kullanılmıştır. Bu dokümanın çoğaltma, stoklama veya dağıtım izni için lütfen permissions@ifac.org adresine başvurunuz.” Aksi takdirde kanunların izin verdiği haller dışında bu dokümanın çoğaltılması, depolanması, dağıtılması veya benzer başka kullanımı için IFAC'in yazılı izninin alınması gerekmektedir. permissions@ifac.org adresine başvurunuz.

ISBN: 978-1-934779-99-6

(Bu sayfa boş bırakılmıştır.)

INTERNATIONAL STANDARD ON AUDITING 210

AGREEING THE TERMS OF AUDIT ENGAGEMENTS

(Effective for audits of financial statements for periods
beginning on or after December 15, 2009)

CONTENTS

	Paragraph
Introduction	
Scope of this ISA	1
Effective Date	2
Objective	3
Definitions	4–5
Requirements	
Preconditions for an Audit	6–8
Agreement on Audit Engagement Terms	9–12
Recurring Audits	13
Acceptance of a Change in the Terms of the Audit Engagement	14–17
Additional Considerations in Engagement Acceptance	18–21
Application and Other Explanatory Material	
Scope of this ISA	A1
Preconditions for an Audit	A2–A20
Agreement on Audit Engagement Terms	A21–A27
Recurring Audits	A28
Acceptance of a Change in the Terms of the Audit Engagement	A29–A33
Additional Considerations in Engagement Acceptance	A34–A37
Appendix 1: Example of an Audit Engagement Letter	
Appendix 2: Determining the Acceptability of General Purpose Frameworks	

International Standard on Auditing (ISA) 210, "Agreeing the Terms of Audit Engagements" should be read in conjunction with ISA 200 "Overall Objectives of the Independent Auditor and the Conduct of an Audit in Accordance with International Standards on Auditing."
--

ULUSLARARASI DENETİM STANDARDI 210

DENETİM GÖREVLERİNİN ŞARTLARINA KARAR VERİLMESİ

(15 Aralık 2009 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan dönemlere ait mali tabloların denetimleri için geçerlidir)

İÇİNDEKİLER

	Paragraf
Giriş	
Bu ISA'nın Kapsamı	1
Yürürlük Tarihi.....	2
Amaç	3
Tanımlar	4-5
Gereklilikler	
Denetimin Ön Koşulları	6-8
Denetim Görevlerinin Şartlarına Karar Verilmesi.....	9-12
Yinelenen Denetimler	13
Denetim Görevlerinin Şartlarında Değişiklik Yapılmasının Kabul Edilmesi	14-17
Görevin Kabul Edilmesiyle İlgili Diğer Konular	18-21
Uygulama ve Açıklayıcı Diğer Materyaller	
Bu ISA'nın Kapsamı	A1
Denetimin Ön Koşulları.....	A2-A20
Denetim Görevlerinin Şartlarına Karar Verilmesi.....	A21-A27
Yinelenen Denetimler	A28
Denetim Görevlerinin Şartlarında Değişiklik Yapılmasının Kabul Edilmesi	A29-A33
Görevin Kabul Edilmesiyle İlgili Diğer Konular	A34-A37
Ek 1: Denetim Görev Yazısına bir Örnek	
Ek 2: Genel Amaçlı Çerçevelerin Kabul Edilebilirliğinin Belirlenmesi	

Uluslararası Denetim Standardı (ISA) 210, "Denetim Görevlerinin Şartlarına Karar Verilmesi", ISA 200 "Bağımsız Denetçinin Genel Amaçları ve Denetimin Uluslararası Denetim Standartlarına Uygun Olarak Yürütülmesi" ile birlikte okunmalıdır.

Introduction

Scope of this ISA

1. This International Standard on Auditing (ISA) deals with the auditor's responsibilities in agreeing the terms of the audit engagement with management and, where appropriate, those charged with governance. This includes establishing that certain preconditions for an audit, responsibility for which rests with management and, where appropriate, those charged with governance, are present. ISA 220¹ deals with those aspects of engagement acceptance that are within the control of the auditor. (Ref: Para. A1)

Effective Date

2. This ISA is effective for audits of financial statements for periods beginning on or after December 15, 2009.

Objective

3. The objective of the auditor is to accept or continue an audit engagement only when the basis upon which it is to be performed has been agreed, through:
  - (a) Establishing whether the preconditions for an audit are present; and
  - (b) Confirming that there is a common understanding between the auditor and management and, where appropriate, those charged with governance of the terms of the audit engagement.

Definitions

4. For purposes of the ISAs, the following term has the meaning attributed below:

Preconditions for an audit – The use by management of an acceptable financial reporting framework in the preparation of the financial statements and the agreement of management and, where appropriate, those charged with governance to the premise² on which an audit is conducted.
5. For the purposes of this ISA, references to “management” should be read hereafter as “management and, where appropriate, those charged with governance.”

Requirements

Preconditions for an Audit

6. In order to establish whether the preconditions for an audit are present, the auditor shall
  - (a) Determine whether the financial reporting framework to be applied in the preparation of the financial statements is acceptable; and (Ref: Para. A2–A10)

---

¹ ISA 220, “Quality Control for an Audit of Financial Statements”.

² ISA 200, “Overall Objectives of the Independent Auditor and the Conduct of an Audit in Accordance with International Standards on Auditing”, paragraph 13.

Giriş

Bu ISA'nın Kapsamı

1. Bu Uluslararası Denetim Standardı (ISA), denetim görevinin şartlarına idare ve uygun hallerde yönetimden sorumlu olanlar ile birlikte karar verilmesi konusunda denetçiye düşen sorumlulukları ele alır. Sorumluluğu idareye ve uygun hallerde yönetimden sorumlu olanlara ait olan denetime yönelik belli ön koşulların sağlanması buna dâhildir. ISA 220,¹ görev kabulünün denetçinin kontrolündeki yanlarını ele alır. (Bkz. Parag. A1)

Yürürlük Tarihi

2. Bu ISA, 15 Aralık 2009 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan dönemlere ait mali tablo denetimleri için geçerlidir.

Amaç

3. Denetçinin amacı,
  - (a) denetimin ön koşullarının mevcut olup olmadığını belirlemek ve
  - (b) idare ve uygun hallerde yönetimden sorumlu olanlar ve denetçi arasında denetim görevinin şartları hakkında ortak bir anlayış olduğunu teyit etmek suretiyle ve ancak denetimin hangi temelde yürütüleceğine karar verildiğinde bir denetim görevini kabul etmek veya sürdürmektir.

Tanımlar

4. ISA'ların amaçlarına uygun olarak aşağıdaki terimlere verilen anlamlar şunlardır:

Denetim için ön koşullar – Mali tablolar hazırlanırken idarenin kabul edilebilir bir mali raporlama çerçevesi kullanması ile idare ve uygun hallerde yönetimden sorumlu olanlarla denetimin dayandığı ön kabul² üzerinde mutabakatın sağlanmasıdır.
5. Bu ISA'da “idareye” yapılan atıflar, bundan sonra “idare ve uygun hallerde yönetimden sorumlu olanlar” şeklinde anlaşılmalıdır.

Gereklilikler

Denetimin Ön Koşulları

6. Denetime yönelik ön koşulların mevcut olup olmadığını belirlemek için denetçi şunları yapar:
  - (a) Mali tabloların hazırlanmasında uygulanacak olan mali raporlama çerçevesinin kabul edilebilir olup olmadığının belirlenmesi ve (Bkz. Parag. A2–A10)

---

¹ ISA 220, “Mali Tablo Denetimine İlişkin Kalite Kontrolü”.

² ISA 200, “Bağımsız Denetçinin Genel Amaçları ve Denetimin Uluslararası Denetim Standartlarına Uygun Olarak Yürütülmesi”, parag. 13.

- (b) Obtain the agreement of management that it acknowledges and understands its responsibility: (Ref: Para. A11–A14, A20)
  - (i) For the preparation of the financial statements in accordance with the applicable financial reporting framework, including where relevant their fair presentation; (Ref: Para. A15)
  - (ii) For such internal control as management determines is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error; and (Ref: Para. A16–A19)
  - (iii) To provide the auditor with:
    - a. Access to all information of which management is aware that is relevant to the preparation of the financial statements such as records, documentation and other matters;
    - b. Additional information that the auditor may request from management for the purpose of the audit; and
    - c. Unrestricted access to persons within the entity from whom the auditor determines it necessary to obtain audit evidence.

Limitation on Scope Prior to Audit Engagement Acceptance

- 7. If management or those charged with governance impose a limitation on the scope of the auditor's work in the terms of a proposed audit engagement such that the auditor believes the limitation will result in the auditor disclaiming an opinion on the financial statements, the auditor shall not accept such a limited engagement as an audit engagement, unless required by law or regulation to do so.

Other Factors Affecting Audit Engagement Acceptance

- 8. If the preconditions for an audit are not present, the auditor shall discuss the matter with management. Unless required by law or regulation to do so, the auditor shall not accept the proposed audit engagement:
  - (a) If the auditor has determined that the financial reporting framework to be applied in the preparation of the financial statements is unacceptable, except as provided in paragraph 19; or
  - (b) If the agreement referred to in paragraph 6(b) has not been obtained.

Agreement on Audit Engagement Terms

- 9. The auditor shall agree the terms of the audit engagement with management or those charged with governance, as appropriate. (Ref: Para. A21)
- 10. Subject to paragraph 11, the agreed terms of the audit engagement shall be recorded in an audit engagement letter or other suitable form of written agreement and shall include: (Ref: Para. A22–A25)
  - (a) The objective and scope of the audit of the financial statements;
  - (b) The responsibilities of the auditor;
  - (c) The responsibilities of management;
  - (d) Identification of the applicable financial reporting framework for the preparation of the financial statements; and

- (b) idarenin, aşağıdaki sorumlulukları kabul ettiği ve anladığına dair mutabakatının sağlanması (Bkz. Parag. A11–A14, A20)
- (i) Mali tabloları, geçerli mali raporlama çerçevesine uygun olarak hazırlama (ve ilgili olduğu yerde mali tabloların güvenilir sunumu) sorumluluğu, (Bkz. Parag. A15)
  - (ii) Hile veya hatadan kaynaklanan önemli yanlış bildirim içermeyen mali tabloların hazırlanmasını sağlamak amacıyla idarenin gerekli olduğuna karar verdiği iç kontrol sorumluluğu ve (Bkz. Parag. A16–A19)
  - (iii) Denetçiye aşağıdakileri sağlama sorumluluğu:
    - a. İdarenin, mali tabloların hazırlanmasıyla ilgili olduğunu bildiği (kayıtlar, belgeler ve diğer hususlar gibi) tüm bilgilere erişim,
    - b. Denetçinin, denetim için idareden talep edebileceği ek bilgiler ve
    - c. Denetçinin, denetim kanıtı elde etmek için gerekli olduğuna karar verdiği kuruluş çalışanlarıyla kısıtlama olmaksızın görüşme imkânı.

Denetim Görevinin Kabulünden Önce Kapsamın Sınırlanması

7. İdare veya yönetimden sorumlu olanlar, önerilen denetim görevi açısından denetçinin çalışmasının kapsamını sınırlandırır ve denetçi bu sınırın mali tablolar konusunda görüş bildirmekten kaçınmaya yol açacağına inanırsa yasal veya idari düzenlemeler aksini zorunlu kılmadıkça denetçi, bu tür sınırlandırılmış bir görevi denetim görevi olarak kabul etmez.

Denetim Görevinin Kabulünü Etkileyen Diğer Faktörler

8. Denetime yönelik ön koşullar mevcut değilse denetçi, konuyu idareyle görüşür. Yasal veya idari düzenlemeler aksini zorunlu kılmadıkça denetçi,
- (a) Mali tabloların hazırlanmasında uygulanacak olan mali raporlama çerçevesinin kabul edilemez olduğuna karar vermişse (19. paragrafta belirtildiği şekil hariç olmak üzere) veya
  - (b) 6(b) paragrafında bahsedilen mutabakat elde edilmemişse önerilen denetim görevini kabul etmez.

Denetim Görevlerinin Şartlarına Karar Verilmesi

9. Denetçi, uygun şekilde idare veya yönetimden sorumlu olanlarla denetim görevinin şartlarına karar verir. (Bkz. Parag. A21)
10. 11. paragrafta tabii olarak denetim görevinin kararlaştırılmış şartları, bir denetim görev yazısında veya uygun formata sahip başka bir yazılı anlaşmada kayıt edilir ve şunları içerir: (Bkz. Parag. A22–A25)
- (a) mali tablo denetiminin amacı ve kapsamı,
  - (b) denetçinin sorumlulukları,
  - (c) idarenin sorumlulukları,
  - (d) mali tabloların hazırlanması için geçerli mali raporlama çerçevesinin tespiti,

- (e) Reference to the expected form and content of any reports to be issued by the auditor and a statement that there may be circumstances in which a report may differ from its expected form and content.
- 11. If law or regulation prescribes in sufficient detail the terms of the audit engagement referred to in paragraph 10, the auditor need not record them in a written agreement, except for the fact that such law or regulation applies and that management acknowledges and understands its responsibilities as set out in paragraph 6(b). (Ref: Para. A22, A26–A27)
- 12. If law or regulation prescribes responsibilities of management similar to those described in paragraph 6(b), the auditor may determine that the law or regulation includes responsibilities that, in the auditor's judgment, are equivalent in effect to those set out in that paragraph. For such responsibilities that are equivalent, the auditor may use the wording of the law or regulation to describe them in the written agreement. For those responsibilities that are not prescribed by law or regulation such that their effect is equivalent, the written agreement shall use the description in paragraph 6(b). (Ref: Para. A26)

Recurring Audits

- 13. On recurring audits, the auditor shall assess whether circumstances require the terms of the audit engagement to be revised and whether there is a need to remind the entity of the existing terms of the audit engagement. (Ref: Para. A28)

Acceptance of a Change in the Terms of the Audit Engagement

- 14. The auditor shall not agree to a change in the terms of the audit engagement where there is no reasonable justification for doing so. (Ref: Para. A29–A31)
- 15. If, prior to completing the audit engagement, the auditor is requested to change the audit engagement to an engagement that conveys a lower level of assurance, the auditor shall determine whether there is reasonable justification for doing so. (Ref: Para. A32–A33)
- 16. If the terms of the audit engagement are changed, the auditor and management shall agree on and record the new terms of the engagement in an engagement letter or other suitable form of written agreement.
- 17. If the auditor is unable to agree to a change of the terms of the audit engagement and is not permitted by management to continue the original audit engagement, the auditor shall:
  - (a) Withdraw from the audit engagement where possible under applicable law or regulation; and
  - (b) Determine whether there is any obligation, either contractual or otherwise, to report the circumstances to other parties, such as those charged with governance, owners or regulators.

Additional Considerations in Engagement Acceptance

Financial Reporting Standards Supplemented by Law or Regulation

- 18. If financial reporting standards established by an authorized or recognized standards setting organization are supplemented by law or regulation, the auditor shall determine whether there are any conflicts between the financial reporting standards and the additional requirements. If such conflicts exist, the auditor shall discuss with management the nature of the additional requirements and shall agree whether:
  - (a) The additional requirements can be met through additional disclosures in the financial statements; or

- (e) denetçi tarafından yayımlanacak olan raporların beklenen formatı ve içeriğine atıf ve bir raporun beklenen format ve içerikten farklı olabileceğine dair beyan.
11. Yasal veya idari düzenlemeler, 10. paragrafta bahsedilen denetim görevinin şartlarını yeterli detay vererek tayin ederse, bu tür yasal veya idari düzenlemelerin geçerli olması ve idarenin 6(b) paragrafında belirtilen sorumluluklarını kabul etmesi ve anlaması haricinde denetçinin, bunları yazılı bir anlaşmada kaydetmesine gerek yoktur (Bkz. Parag. A22, A26–A27).
12. Yasal veya idari düzenlemeler idarenin sorumluluklarını 6(b) paragrafında tanımlanan sorumluluklara benzer olarak tayin ederse denetçi, yasal veya idari düzenlemelerin, denetçinin kanaatine göre etki bakımından bu paragrafta belirtilen sorumluluklara denk sorumluluklar içerdiğine karar verebilir. Bu tür denk sorumluluklar söz konusu olduğunda denetçi, bunları yazılı bir anlaşmada tanımlamak için yasal veya idari düzenlemelerin lafzını kullanabilir. Yasal veya idari düzenlemeler tarafından etkileri denk tayin edilmemiş sorumluluklar söz konusu olduğunda yazılı anlaşma, 6(b) paragrafındaki tanımları kullanır (Bkz. Parag A26).

Yinelenen Denetimler

13. Yinelenen denetimlerde denetçi, koşulların denetim görevinin şartlarının revize edilmesini gerektirip gerektirmediğini ve kuruluşa denetim görevinin mevcut şartlarını hatırlatmanın gerekli olup olmadığını değerlendirir (Bkz. Parag. A28).

Denetim Görevlerinin Şartlarında Değişiklik Yapılmasının Kabul Edilmesi

14. Denetim görevinin şartları konusunda bir değişiklik yapılması için makul bir gerekçe yoksa denetçi bu değişikliği kabul etmez (Bkz. Parag. A29–A31).
15. Denetim görevi tamamlanmadan önce denetçiden, denetim görevini daha düşük bir güvence düzeyi bildiren bir görev şeklinde değiştirmesi istenirse denetçi; bu değişikliğin yapılması için makul gerekçe olup olmadığına karar verir (Bkz. Parag. A32–A33).
16. Denetim görevinin şartları değiştirilirse denetçi ve idare, görevin yeni şartlarına karar verir ve bu şartları denetim görev yazısında veya uygun formata sahip başka bir yazılı anlaşmada kaydeder.
17. Denetçi, denetim görevinin şartlarında yapılacak bir değişikliği kabul edemeyecek durumdaysa ve idare, denetçinin başlangıçtaki denetim görevini sürdürmesine izin vermiyorsa denetçi;
- (a) ilgili yasal veya idari düzenlemeler kapsamında mümkün olduğu hallerde denetim görevinden geri çekilir ve
- (b) bu koşulları, yönetimden sorumlu olanlar, malikler veya düzenleyiciler gibi diğer taraflara rapor etmek üzere sözleşmeden doğan yükümlülükler veya benzeri yükümlülükler olup olmadığını belirler.

Görevin Kabul Edilmesiyle İlgili Diğer Konular

Yasal veya İdari Düzenlemelerle Tamamlanan Mali Raporlama Standartları

18. Yetkili veya geçerli bir standart belirleyici kuruluş tarafından oluşturulan mali raporlama standartları yasal veya idari düzenlemelerle tamamlanıyorsa denetçi, mali raporlama standartları ve ek gereklilikler arasında herhangi bir çelişki olup olmadığını belirler. Eğer bu tarz bir çelişki varsa denetçi, ek gerekliliklerin niteliğini idare ile görüşür ve
- (a) ek gerekliliklerin mali tablolarda ek açıklamalar vasıtasıyla karşılanıp karşılanamayacağına veya

- (b) The description of the applicable financial reporting framework in the financial statements can be amended accordingly.

If neither of the above actions is possible, the auditor shall determine whether it will be necessary to modify the auditor's opinion in accordance with ISA 705¹ (Ref: Para. A34)

Financial Reporting Framework Prescribed by Law or Regulation—Other Matters Affecting Acceptance

- 19. If the auditor has determined that the financial reporting framework prescribed by law or regulation would be unacceptable but for the fact that it is prescribed by law or regulation, the auditor shall accept the audit engagement only if the following conditions are present: (Ref: Para. A35)
  - (a) Management agrees to provide additional disclosures in the financial statements required to avoid the financial statements being misleading; and
  - (b) It is recognized in the terms of the audit engagement that:
    - (i) The auditor's report on the financial statements will incorporate an Emphasis of Matter paragraph, drawing users' attention to the additional disclosures, in accordance with ISA 706;² and
    - (ii) Unless the auditor is required by law or regulation to express the auditor's opinion on the financial statements by using the phrases “present fairly, in all material respects,” or “give a true and fair view” in accordance with the applicable financial reporting framework, the auditor's opinion on the financial statements will not include such phrases.
- 20. If the conditions outlined in paragraph 19 are not present and the auditor is required by law or regulation to undertake the audit engagement, the auditor shall:
  - (a) Evaluate the effect of the misleading nature of the financial statements on the auditor's report; and
  - (b) Include appropriate reference to this matter in the terms of the audit engagement.

Auditor's Report Prescribed by Law or Regulation

- 21. In some cases, law or regulation of the relevant jurisdiction prescribes the layout or wording of the auditor's report in a form or in terms that are significantly different from the requirements of ISAs. In these circumstances, the auditor shall evaluate:
  - (a) Whether users might misunderstand the assurance obtained from the audit of the financial statements and, if so,
  - (b) Whether additional explanation in the auditor's report can mitigate possible misunderstanding.³

---

¹ ISA 705, “Modifications to the Opinion in the Independent Auditor's Report”.

² ISA 706, “Emphasis of Matter Paragraphs and Other Matter Paragraphs in the Independent Auditor's Report”.

³ ISA 706.

- (b) mali tablolardaki geçerli mali raporlama çerçevesi tanımının buna göre değiştirilip değiştirilmeyeceğine karar verir.

Yukarıdaki eylemlerden hiçbiri mümkün değilse denetçi, ISA 705'e¹ uygun olarak denetçi görüşünü değiştirmenin gerekli olup olmayacağını belirler (Bkz. Parag. A34)

Yasal veya İdari Düzenlemelerin Öngördüğü Mali Raporlama Çerçevesi—Kabülü Etkileyen Diğer Hususlar

19. Denetçinin, mali raporlama çerçevesinin kabul edilemez olduğunu tespit etmesi, ancak bu çerçevenin yasal veya idari düzenlemeler tarafından öngörülmüş olması halinde denetçi, denetim görevini ancak aşağıdaki koşulların mevcut olması halinde kabul eder: (Bkz. Parag. A35)
- (a) idare, mali tablolarda bu tabloların yanıtıcı olmasını engellemek için gerekli ek açıklamaları sağlamayı kabul eder ve
- (b) denetim görevi şartlarında şunlar kabul edilir:
- (i) ISA 706'ya² uygun olarak denetçinin mali tablolarla ilgili raporunda Vurgulanan Hususlara ilişkin paragraf olacak ve bu paragraf, kullanıcıların dikkatini ek açıklamalara çekecektir ve
- (ii) denetçinin mali tablolar hakkında geçerli mali raporlama çerçevesine uygun olarak “bütün önemlilik yönleriyle güvenilir şekilde sunmak” veya “doğru ve gerçeğe uygun yansıtmak” tabirlerini kullanarak bir denetçi görüşü bildirmesi yasal veya idari düzenlemelerce zorunlu kılınmıyorsa denetçinin mali tablolar hakkındaki görüşü bu tarz tabirler içermeyecektir.
20. 19. paragrafta belirtilen koşullar mevcut değilse ve yasal veya idari düzenlemeler denetçinin denetim görevini gerçekleştirmesini gerektiriyorsa denetçi,
- (a) mali tabloların yanıtıcı niteliğinin denetçi raporu üzerindeki etkisini değerlendirir ve
- (b) denetim görevinin şartlarında bu konuya uygun şekilde atıfta bulunur.

Yasal veya İdari Düzenlemelerin Öngördüğü Denetçi Raporu

21. Bazı hallerde ilgili yetki alanına ait yasal veya idari düzenlemeler, denetçi raporunun düzeni veya lafzı için ISA'ların gerekliliklerinden çok farklı format veya şartlar tayin eder. Bu tür durumlarda denetçi;
- (a) kullanıcıların mali tablo denetiminden elde edilen güvenceyi yanlış anlayıp anlamayacaklarını ve eğer yanlış anlayacaklarsa
- (b) denetçi raporunda ek açıklama yapılmasının olası yanlış anlamayı azaltıp azaltamayacağını³
- değerlendirir.

¹ ISA 705, “Bağımsız Denetçi Raporundaki Görüşlerde Değişiklikler”.

² ISA 706, “Bağımsız Denetçi Raporunda Vurgulanan Hususlara İlişkin Paragraflar ve Diğer Hususlara İlişkin Paragraflar”.

³ ISA 706.

If the auditor concludes that additional explanation in the auditor's report cannot mitigate possible misunderstanding, the auditor shall not accept the audit engagement, unless required by law or regulation to do so. An audit conducted in accordance with such law or regulation does not comply with ISAs. Accordingly, the auditor shall not include any reference within the auditor's report to the audit having been conducted in accordance with ISAs.¹ (Ref: Para. A36–A37)

***

Application and Other Explanatory Material

Scope of this ISA (Ref: Para. 1)

- A1. Assurance engagements, which include audit engagements, may only be accepted when the practitioner considers that relevant ethical requirements such as independence and professional competence will be satisfied, and when the engagement exhibits certain characteristics.² The auditor's responsibilities in respect of ethical requirements in the context of the acceptance of an audit engagement and in so far as they are within the control of the auditor are dealt with in ISA 220.³ This ISA deals with those matters (or preconditions) that are within the control of the entity and upon which it is necessary for the auditor and the entity's management to agree.

Preconditions for an Audit

The Financial Reporting Framework (Ref: Para. 6(a))

- A2. A condition for acceptance of an assurance engagement is that the criteria referred to in the definition of an assurance engagement are suitable and available to intended users.⁴ Criteria are the benchmarks used to evaluate or measure the subject matter including, where relevant, benchmarks for presentation and disclosure. Suitable criteria enable reasonably consistent evaluation or measurement of a subject matter within the context of professional judgment. For purposes of the ISAs, the applicable financial reporting framework provides the criteria the auditor uses to audit the financial statements, including where relevant their fair presentation.
- A3. Without an acceptable financial reporting framework, management does not have an appropriate basis for the preparation of the financial statements and the auditor does not have suitable criteria for auditing the financial statements. In many cases the auditor may presume that the applicable financial reporting framework is acceptable, as described in paragraphs A8–A9.

Determining the Acceptability of the Financial Reporting Framework

- A4. Factors that are relevant to the auditor's determination of the acceptability of the financial reporting framework to be applied in the preparation of the financial statements include:

---

¹ See also ISA 700, "Forming an Opinion and Reporting on Financial Statements", paragraph 43.

² "International Framework for Assurance Engagements", paragraph 17.

³ ISA 220, paragraphs 9–11.

⁴ "International Framework for Assurance Engagements", paragraph 17(b)(ii).

Denetçi, denetçi raporunda ek açıklama yapılmasının olası yanlış anlamayı azaltamayacağı sonucuna varırsa, yasal veya idari düzenlemeler aksini gerektirmedikçe denetim görevini kabul etmez. Bu tür yasal veya idari düzenlemelere göre yapılan bir denetim, ISA'lara uygun değildir. Bu bakımdan denetçi, denetçi raporunda denetimin ISA'lara göre yürütüldüğüne dair herhangi bir atıfta bulunmaz.¹ (Bkz. Parag. A36–A37)

***

Uygulama ve Açıklayıcı Diğer Materyaller

Bu ISA'nın Kapsamı (Bkz. Parag. 1)

- A1. Denetim görevlerini içeren güvence görevleri, ancak uygulayıcının bağımsızlık ve mesleki yeterlilik gibi ilgili etik gerekliliklerin karşılanacağını düşündüğü durumlarda ve görev belli özellikleri sergilediği takdirde kabul edilebilir.² Denetçinin, denetim görevinin kabulü bağlamında etik gereklilikler açısından sorumlulukları, denetçinin kontrolü dâhilinde olduğu ölçüde ISA 220'de³ ele alınmaktadır. Bu ISA, kuruluşun kontrolü altında olan ve denetçi ile kuruluşun idaresinin üzerinde anlaşmaya varması gereken konuları (veya ön koşulları) ele alır.

Denetimin Ön Koşulları

Mali Raporlama Çerçevesi (Bkz. Parag. 6(a))

- A2. Güvence görevinin kabul edilmesine yönelik koşullardan biri, güvence görevinin tanımında bahsedilen kriterin, hedef kullanıcılar için uygun ve ulaşılabilir olmasıdır.⁴ Kriterler, konuyu değerlendirmek veya ölçmek için kullanılan ve ilgili durumlarda sunum ve açıklamaya yönelik kıyaslama ölçütlerini de içeren temel kıyaslama ölçütleridir. Uygun kriterler, mesleki yargı bağlamında bir konunun tutarlı şekilde değerlendirilmesine veya ölçülmesine olanak verir. ISA'ların amaçları kapsamında, geçerli mali raporlama çerçevesi, denetçinin mali tabloları ve ilgili durumlarda bunların güvenilir sunumunu denetlemek için kullandığı kriterleri sağlar.
- A3. Kabul edilebilir bir mali raporlama çerçevesinin olmadığı hallerde idare, mali tabloların hazırlanmasına yönelik uygun bir temele sahip değildir ve denetçi de mali tabloların denetlenmesine yönelik uygun kriterlere sahip değildir. Çoğu durumda denetçi, A8 ve A9 paragraflarında anlatıldığı üzere geçerli mali raporlama çerçevesinin kabul edilebilir olduğunu varsayabilir.

Mali Raporlama Çerçevesinin Kabul Edilebilirliğinin Belirlenmesi

- A4. Denetçinin, mali tabloların hazırlanmasında uygulanacak olan mali raporlama çerçevesinin kabul edilebilir olup olmadığını belirlemesiyle ilgili faktörler şunları içerir:

¹ Ayrıca bk. ISA 700, "Mali Tablolara İlişkin Görüş Oluşturma ve Raporlama", paragraf 43.

² "Güvence Görevlerine Yönelik Uluslararası Çerçeve", paragraf 17.

³ ISA 220, paragraf 9–11.

⁴ "Güvence Görevlerine Yönelik Uluslararası Çerçeve", paragraf 17(b) (ii).

- The nature of the entity (for example, whether it is a business enterprise, a public sector entity or a not for profit organization);
  - The purpose of the financial statements (for example, whether they are prepared to meet the common financial information needs of a wide range of users or the financial information needs of specific users);
  - The nature of the financial statements (for example, whether the financial statements are a complete set of financial statements or a single financial statement); and
  - Whether law or regulation prescribes the applicable financial reporting framework.
- A5. Many users of financial statements are not in a position to demand financial statements tailored to meet their specific information needs. While all the information needs of specific users cannot be met, there are financial information needs that are common to a wide range of users. Financial statements prepared in accordance with a financial reporting framework designed to meet the common financial information needs of a wide range of users are referred to as general purpose financial statements.
- A6. In some cases, the financial statements will be prepared in accordance with a financial reporting framework designed to meet the financial information needs of specific users. Such financial statements are referred to as special purpose financial statements. The financial information needs of the intended users will determine the applicable financial reporting framework in these circumstances. ISA 800 discusses the acceptability of financial reporting frameworks designed to meet the financial information needs of specific users.¹
- A7. Deficiencies in the applicable financial reporting framework that indicate that the framework is not acceptable may be encountered after the audit engagement has been accepted. When use of that framework is prescribed by law or regulation, the requirements of paragraphs 19–20 apply. When use of that framework is not prescribed by law or regulation, management may decide to adopt another framework that is acceptable. When management does so, as required by paragraph 16, new terms of the audit engagement are agreed to reflect the change in the framework as the previously agreed terms will no longer be accurate.

General purpose frameworks

- A8. At present, there is no objective and authoritative basis that has been generally recognized globally for judging the acceptability of general purpose frameworks. In the absence of such a basis, financial reporting standards established by organizations that are authorized or recognized to promulgate standards to be used by certain types of entities are presumed to be acceptable for general purpose financial statements prepared by such entities, provided the organizations follow an established and transparent process involving deliberation and consideration of the views of a wide range of stakeholders. Examples of such financial reporting standards include:
- International Financial Reporting Standards (IFRSs) promulgated by the International Accounting Standards Board;
  - International Public Sector Accounting Standards (IPSASs) promulgated by the International Public Sector Accounting Standards Board; and

---

¹ ISA 800, “Special Considerations – Audits of Financial Statements Prepared in Accordance with Special Purpose Frameworks”, para. 8.

- Kuruluşun niteliği (ör. kuruluşun bir ticari girişim mi, kamu kurumu mu yoksa kar amacı gütmeyen bir organizasyon mu olduğu),
  - Mali tabloların amacı (ör. birçok kullanıcının ortak mali bilgi ihtiyaçlarını mı yoksa spesifik kullanıcıların mali bilgi ihtiyaçlarını mı karşılamak üzere hazırlandıkları),
  - Mali tabloların niteliği (ör. mali tabloların eksiksiz bir mali tablo seti mi yoksa tek bir mali tablo mu olduğu),
  - Yasal veya idari düzenlemelerin geçerli mali raporlama çerçevesini öngörüp öngörmediği.
- A5. Mali tabloların birçok kullanıcısı, kendilerine özgü bilgi ihtiyaçlarına göre hazırlanmış mali tablolar isteyecek bir pozisyonda değildir. Spesifik kullanıcıların bütün bilgi ihtiyaçlarını karşılamak mümkün olmamakla beraber birçok kullanıcının ortak mali bilgi ihtiyaçları vardır. Birçok kullanıcının ortak mali bilgi ihtiyaçlarını karşılamak üzere tasarlanmış bir mali raporlama çerçevesine göre hazırlanmış olan mali tablolara, genel amaçlı mali tablolar denir.
- A6. Bazı durumlarda mali tablolar, spesifik kullanıcıların mali bilgi ihtiyaçlarını karşılamak için tasarlanmış bir mali raporlama çerçevesine göre hazırlanacaktır. Bu tür mali tablolara özel amaçlı mali tablolar denir. Hedef kullanıcıların mali bilgi ihtiyaçları, bu tür durumlarda geçerli mali raporlama çerçevesini belirleyecektir. ISA 800, spesifik kullanıcıların mali bilgi ihtiyaçlarını karşılamak için tasarlanmış mali raporlama çerçevelerinin kabul edilebilirliğini ele alır.¹
- A7. Denetim görevi kabul edildikten sonra geçerli mali raporlama çerçevesinde söz konusu çerçevenin kabul edilebilir olmadığını gösteren eksikliklerle karşılaşılabilir. Bu çerçevenin kullanılmasının yasal veya idari düzenlemelerce öngörüldüğü durumlarda 19. ve 20. paragrafların gereklilikleri uygulanır. Bu çerçevenin kullanılmasının yasal veya idari düzenlemelerce öngörülmediği durumlarda idare, kabul edilebilir başka bir çerçevenin benimsenmesine karar verebilir. İdarenin böyle bir karar alması halinde, önceden kararlaştırılmış şartlar artık doğru olmayacağı için bu değişikliği çerçevede yansıtmak amacıyla 16. paragrafın gerektirdiği şekilde denetim görevine ait yeni şartlar belirlenir.

Genel Amaçlı Çerçeveler

- A8. Şu anda genel amaçlı çerçevelerin kabul edilebilirliği konusunda hüküm vermek için genel olarak dünya çapında kabul gören tarafsız ve yetkili bir temel² bulunmamaktadır. Bu tür bir temel olmadığı için de yetkili veya geçerli kuruluşlar tarafından, belli tür kuruluşlarca kullanılacak standartları yayınlamak üzere oluşturulmuş olan mali raporlama standartlarının; kuruluşların, çok çeşitli paydaşlara ait görüşlerin detaylıca düşünülüp değerlendirilmesini içeren oturmuş ve şeffaf bir süreç izlemeleri koşuluyla bu tür kuruluşlarca hazırlanan genel amaçlı mali tablolar için kabul edilebilir olduğu varsayılır. Bu tür mali raporlama standartlarına örnek olarak şunlar verilebilir:
- Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu tarafından yayımlanan Uluslararası Mali Raporlama Standartları (IFRS'ler),
  - Uluslararası Kamu Sektörü Muhasebe Standartları Kurulu tarafından yayımlanan Uluslararası Kamu Sektörü Muhasebe Standartları (IPSAS'lar),

¹ ISA 800, "Özel Hususlar – Özel Amaçlı Çerçevelere Göre Düzenlenen Mali Tabloların Denetimi", paragraf 8.

² ÇN: Temel kıyaslama ölçütü (benchmark).

- Accounting principles promulgated by an authorized or recognized standards setting organization in a particular jurisdiction, provided the organization follows an established and transparent process involving deliberation and consideration of the views of a wide range of stakeholders.

These financial reporting standards are often identified as the applicable financial reporting framework in law or regulation governing the preparation of general purpose financial statements.

Financial reporting frameworks prescribed by law or regulation

- A9. In accordance with paragraph 6(a), the auditor is required to determine whether the financial reporting framework, to be applied in the preparation of the financial statements, is acceptable. In some jurisdictions, law or regulation may prescribe the financial reporting framework to be used in the preparation of general purpose financial statements for certain types of entities. In the absence of indications to the contrary, such a financial reporting framework is presumed to be acceptable for general purpose financial statements prepared by such entities. In the event that the framework is not considered to be acceptable, paragraphs 19–20 apply. Jurisdictions that do not have standards setting organizations or prescribed financial reporting frameworks

Jurisdictions that do not have standards setting organizations or prescribed financial reporting frameworks

- A10. When an entity is registered or operating in a jurisdiction that does not have an authorized or recognized standards setting organization, or where use of the financial reporting framework is not prescribed by law or regulation, management identifies a financial reporting framework to be applied in the preparation of the financial statements. Appendix 2 contains guidance on determining the acceptability of financial reporting frameworks in such circumstances.

Agreement of the Responsibilities of Management (Ref: Para. 6(b))

- A11. An audit in accordance with ISAs is conducted on the premise that management has acknowledged and understands that it has the responsibilities set out in paragraph 6(b).¹ In certain jurisdictions, such responsibilities may be specified in law or regulation. In others, there may be little or no legal or regulatory definition of such responsibilities. ISAs do not override law or regulation in such matters. However, the concept of an independent audit requires that the auditor's role does not involve taking responsibility for the preparation of the financial statements or for the entity's related internal control, and that the auditor has a reasonable expectation of obtaining the information necessary for the audit in so far as management is able to provide or procure it. Accordingly, the premise is fundamental to the conduct of an independent audit. To avoid misunderstanding, agreement is reached with management that it acknowledges and understands that it has such responsibilities as part of agreeing and recording the terms of the audit engagement in paragraphs 9–12.

---

¹ ISA 200, paragraph A2.

- Yetkili veya geçerli bir standart belirleyici kuruluşun çok çeşitli paydaşlara ait görüşlerin detaylıca düşünülüp değerlendirilmesini içeren oturmuş ve şeffaf bir süreç izlemesi koşuluyla, belli bir yetki alanında söz konusu bu kuruluş tarafından yayımlanan muhasebe ilkeleri.

Bu mali raporlama standartları, genel amaçlı mali tabloların hazırlanmasını düzenleyen yasal veya idari düzenlemelerde genelde geçerli mali raporlama çerçevesi olarak tanımlanır.

Yasal veya İdari Düzenlemelerin Öngördüğü Mali Raporlama Çerçeveleri

- A9. 6(a) paragrafı uyarınca denetçinin mali tabloların hazırlanmasında uygulanacak olan mali raporlama çerçevesinin kabul edilebilir olup olmadığını belirlemesi gerekir. Bazı yetki alanlarında yasal veya idari düzenlemeler, belli başlı bazı kuruluş türleri için genel amaçlı mali tabloların hazırlanmasında kullanılacak mali raporlama çerçevesini belirtebilir. Aksi belirtilmedikçe bu tür bir mali raporlama çerçevesinin, bu gibi kuruluşlarca hazırlanan genel amaçlı mali tablolar için kabul edilebilir olduğu varsayılır. Bu çerçevenin kabul edilebilir olmadığı düşünülmesi durumlarda 19. ve 20. paragraflar uygulanır.

Standart Belirleyici Kuruluş veya Öngörülmesi Mali Raporlama Çerçeveleri Olmayan Yetki Alanları

- A10. Bir kuruluş, yetkili veya geçerli bir standart belirleyici kuruluşun olmadığı bir yetki alanında kayıtlı veya çalışıyorsa veya mali raporlama çerçevesinin kullanımının yasal veya idari düzenlemelerce öngörülmediği durumlarda idare, mali tabloların hazırlanmasında uygulanacak bir mali raporlama çerçevesi belirler. Ek 2, bu tür durumlarda mali raporlama çerçevelerinin kabul edilebilirliğinin belirlenmesi konusunda bilgi vermektedir.

İdarenin Sorumluluklarına Karar Verilmesi (Bkz. Parag. 6(b))

- A11. ISA'lara göre bir denetim, idarenin 6(b) paragrafında belirtilen sorumluluklarını kabul ettiği ve anladığı ön kabulüne dayalı olarak yürütülür.¹ Bazı yetki alanlarında bu gibi sorumluluklar, yasal veya idari düzenlemelerde belirtilebilir. Bazı yetki alanlarında ise bu gibi sorumluluklara dair yasal veya düzenleyici tanım ya çok sınırlıdır ya da hiç verilmemiş olabilir. ISA'lar bu gibi konularda yasal veya idari düzenlemeleri hükümsüz kılmaz. Fakat bağımsız denetim kavramı; mali tabloların hazırlanması sorumluluğunun veya kuruluşun ilgili iç kontrolüne yönelik sorumluluğun denetçinin görevleri kapsamında yer almamasını ve denetçinin, idarenin denetim için bilgi sağlayabildiği veya tedarik edebildiği kadarıyla gerekli bilgileri edinme konusunda makul beklentiye sahip olmasını gerektirir. Bu bakımdan bu ön kabul, bağımsız bir denetimin sevk ve idaresi için zaruridir. Yanlış anlamayı önlemek için 9 ve 12. paragraflar arası paragraflardaki denetim görevi şartlarının kararlaştırılması ve kaydedilmesinin parçası olarak, idarenin bu gibi sorumluluklara sahip olduğunu kabul ettiği ve anladığı konusunda idareyle mutabakata varılır.

---

¹ ISA 200, paragraf A2.

- A12. The way in which the responsibilities for financial reporting are divided between management and those charged with governance will vary according to the resources and structure of the entity and any relevant law or regulation, and the respective roles of management and those charged with governance within the entity. In most cases, management is responsible for execution while those charged with governance have oversight of management. In some cases, those charged with governance will have, or will assume, responsibility for approving the financial statements or monitoring the entity's internal control related to financial reporting. In larger or public entities, a subgroup of those charged with governance, such as an audit committee, may be charged with certain oversight responsibilities.
- A13. ISA 580 requires the auditor to request management to provide written representations that it has fulfilled certain of its responsibilities.¹ It may therefore be appropriate to make management aware that receipt of such written representations will be expected, together with written representations required by other ISAs and, where necessary, written representations to support other audit evidence relevant to the financial statements or one or more specific assertions in the financial statements.
- A14. Where management will not acknowledge its responsibilities, or agree to provide the written representations, the auditor will be unable to obtain sufficient appropriate audit evidence.² In such circumstances, it would not be appropriate for the auditor to accept the audit engagement, unless law or regulation requires the auditor to do so. In cases where the auditor is required to accept the audit engagement, the auditor may need to explain to management the importance of these matters, and the implications for the auditor's report.

Preparation of the Financial Statements (Ref: Para. 6(b)(i))

- A15. Most financial reporting frameworks include requirements relating to the presentation of the financial statements; for such frameworks, preparation of the financial statements in accordance with the financial reporting framework includes presentation. In the case of a fair presentation framework the importance of the reporting objective of fair presentation is such that the premise agreed with management includes specific reference to fair presentation, or to the responsibility to ensure that the financial statements will “give a true and fair view” in accordance with the financial reporting framework.

Internal Control (Ref: Para. 6(b)(ii))

- A16. Management maintains such internal control as it determines is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error. Internal control, no matter how effective, can provide an entity with only reasonable assurance about achieving the entity's financial reporting objectives due to the inherent limitations of internal control.³
- A17. An independent audit conducted in accordance with the ISAs does not act as a substitute for the maintenance of internal control necessary for the preparation of financial statements by management. Accordingly, the auditor is required to obtain the agreement of management that it acknowledges and understands its responsibility for internal control. However, the agreement required by paragraph 6(b)(ii) does not imply that the auditor will find that internal control maintained by management has achieved its purpose or will be free of deficiencies.

---

¹ ISA 580, “Written Representations”, paragraphs 10–11.

² ISA 580, paragraph A26.

³ ISA 315, “Identifying and Assessing the Risks of Material Misstatement through Understanding the Entity and Its Environment”, paragraph A46.

- A12. Mali raporlamaya yönelik sorumlulukların idare ve yönetimden sorumlu olanlar arasında nasıl bölündüğü; kuruluşun kaynakları ve yapısına, ilgili yasal veya idari düzenlemelere ve idare ve yönetimden sorumlu olanların kuruluş bünyesindeki görevlerine göre farklılık gösterecektir. Çoğu durumda idare yürütmeden, yönetimden sorumlu olanlar ise idarenin gözetiminden sorumludur. Bazı durumlarda yönetimden sorumlu olanlar, mali tabloların onaylanmasına veya kuruluşun mali raporlamayla ilgili iç kontrolünün izlenmesine yönelik sorumluluğa sahip olacak veya bu sorumluluğu üstlenecektir. Daha büyük kuruluşlarda veya kamu kurumlarında yönetimden sorumlu olanların oluşturduğu bir alt gruba, örneğin bir denetim komitesine, belli gözetim sorumlulukları verilebilir.
- A13. ISA 580, denetçinin idareden belli sorumluluklarını yerine getirdiğine dair yazılı bildirimler vermesini talep etmesini gerektirir.¹ Bu nedenle idarenin, diğer ISA'ların gerektirdiği yazılı bildirimlerle birlikte bu gibi yazılı bildirimler ve gerekli durumlarda mali tablolarla ilgili diğer denetim kanıtlarını veya mali tablolardaki daha spesifik bir veya daha fazla beyanı destekleyecek yazılı bildirimler vermesinin beklendiğinin farkında olmasını sağlamak uygun olabilir.
- A14. İdarenin sorumluluklarını kabul etmediği veya yazılı bildirimleri vermeyi kabul etmediği durumlarda denetçi, yeterli uygun denetim kanıtını elde edemeyecektir.² Bu gibi durumlarda denetçinin denetim görevini kabul etmesi, yasal veya idari düzenlemeler şart koşmadıkça, uygun olmayacaktır. Denetçinin denetim görevini kabul etmesinin şart koşulduğu durumlarda denetçinin, bu konuların önemini ve denetçi raporu açısından sonuçlarını idareye açıklaması gerekebilir.

Mali Tabloların Hazırlanması (Bkz. Parag. 6(b)(i))

- A15. Çoğu mali raporlama çerçevesi, mali tabloların sunumuyla ilgili gereklilikler içerir; bu tür çerçeveler söz konusu olduğunda mali tabloların mali raporlama çerçevesine uygun olarak hazırlanması, sunumu da kapsar. Güvenilir sunum çerçevesi söz konusu olduğunda güvenilir sunuma dair raporlama yapma amacı önem arz eder çünkü idareyle birlikte kararlaştırılan ön kabul, güvenilir sunuma veya mali tabloların mali raporlama çerçevesine uygun olarak “doğru ve gerçeğe uygun yansıtmasını” sağlama sorumluluğuna spesifik atıf içerir.

İç Kontrol (Bkz. Parag. 6(b)(ii))

- A16. İdare, hile veya hatadan kaynaklanan önemli yanlış bildirim içermeyen mali tabloların hazırlanmasını sağlamak için gerekli olduğuna karar verdiği ölçüde iç kontrol sağlar. İç kontrol, ne kadar etkili olursa olsun, iç kontrolün yapısal sınırları nedeniyle bir kuruluşun mali raporlama amaçlarının başarılması konusunda söz konusu kuruluşa sadece makul güvence sağlayabilir.³
- A17. ISA'lara uygun olarak yürütülen bağımsız denetim, mali tabloların hazırlanması için gerekli iç kontrolün idare tarafından sağlanması için yedek görevi görmez. Bu bakımdan denetçinin, iç kontrole yönelik sorumluluğunu kabul ettiği ve anladığına dair idarenin mutabakatını edinmesi gerekir. Fakat 6(b)(ii) paragrafının gerektirdiği mutabakat, denetçinin idarenin sağladığı iç kontrolün amacına ulaştığını tespit edeceği veya bu kontrolün eksiksiz olacağı anlamına gelmez.

¹ ISA 580, “Yazılı Bildirimler”, paragraf 10–11.

² ISA 580, paragraf A26.

³ ISA 315, “Kuruluşun ve Faaliyet Gösterdiği Ortamın Tanınması Yoluyla Önemli Yanlış Bildirim Risklerinin Tespiti ve Değerlendirilmesi”, paragraf A46.

- A18. It is for management to determine what internal control is necessary to enable the preparation of the financial statements. The term “internal control” encompasses a wide range of activities within components that may be described as the control environment; the entity's risk assessment process; the information system, including the related business processes relevant to financial reporting, and communication; control activities; and monitoring of controls. This division, however, does not necessarily reflect how a particular entity may design, implement and maintain its internal control, or how it may classify any particular component.¹ An entity's internal control (in particular, its accounting books and records, or accounting systems) will reflect the needs of management, the complexity of the business, the nature of the risks to which the entity is subject, and relevant laws or regulation.
- A19. In some jurisdictions, law or regulation may refer to the responsibility of management for the adequacy of accounting books and records, or accounting systems. In some cases, general practice may assume a distinction between accounting books and records or accounting systems on the one hand, and internal control or controls on the other. As accounting books and records, or accounting systems, are an integral part of internal control as referred to in paragraph A18, no specific reference is made to them in paragraph 6(b)(ii) for the description of the responsibility of management. To avoid misunderstanding, it may be appropriate for the auditor to explain to management the scope of this responsibility.

Considerations Relevant to Smaller Entities (Ref: Para. 6(b))

- A20. One of the purposes of agreeing the terms of the audit engagement is to avoid misunderstanding about the respective responsibilities of management and the auditor. For example, when a third party has assisted with the preparation of the financial statements, it may be useful to remind management that the preparation of the financial statements in accordance with the applicable financial reporting framework remains its responsibility.

Agreement on Audit Engagement Terms

Agreeing the Terms of the Audit Engagement (Ref: Para. 9)

- A21. The roles of management and those charged with governance in agreeing the terms of the audit engagement for the entity depend on the governance structure of the entity and relevant law or regulation.

*Audit Engagement Letter or Other Form of Written Agreement*² (Ref: Para. 10–11)

- A22. It is in the interests of both the entity and the auditor that the auditor sends an audit engagement letter before the commencement of the audit to help avoid misunderstandings with respect to the audit. In some countries, however, the objective and scope of an audit and the responsibilities of management and of the auditor may be sufficiently established by law, that is, they prescribe the matters described in paragraph 10. Although in these circumstances paragraph 11 permits the auditor to include in the engagement letter only reference to the fact that relevant law or regulation applies and that management acknowledges and understands its responsibilities as set out in paragraph 6(b), the auditor may nevertheless consider it appropriate to include the matters described in paragraph 10 in an engagement letter for the information of management.

---

¹ ISA 315, paragraph A51 and Appendix 1.

² In the paragraphs that follow, any reference to an audit engagement letter is to be taken as a reference to an audit engagement letter or other suitable form of written agreement.

- A18. Mali tabloların hazırlanmasını sağlamak için hangi iç kontrolün gerektiğine karar vermek idarenin işidir. “İç kontrol” terimi, kontrol çevresi, kurumun risk değerlendirme süreci, mali raporlamayla ilgili faaliyet süreçleri dâhil bilişim sistemi ve iletişim, kontrol faaliyetleri ve kontrollerin izlenmesi olarak tanımlanabilecek bileşenler bünyesinde yer alan birçok faaliyeti içerir. Fakat bu ayırım; belli bir kurumun kendi iç kontrolünü nasıl tasarlayacağı, uygulayacağı ve sürdüreceğini veya belli bir bileşeni nasıl sınıflandırabileceğini yansıtmayabilir.¹ Bir kurumun iç kontrolü (özellikle muhasebe defterleri ve kayıtları veya muhasebe sistemleri); idarenin ihtiyaçlarını, faaliyetin karışıklığını, kurumun karşılaştığı risklerin niteliği ve ilgili yasal veya idari düzenlemeleri yansıtacaktır.
- A19. Bazı yetki alanlarında yasal veya idari düzenlemeler, muhasebe defterleri ve kayıtları veya muhasebe sistemlerinin yeterliliğine yönelik idarenin sorumluluğuna atıfta bulunabilir. Bazı durumlarda genel uygulama, bir yanda muhasebe defterleri ve kayıtları veya muhasebe sistemleri ile diğer yanda iç kontrol veya kontroller arasında bir ayırım gözetebilir. A18 paragrafında belirtildiği üzere muhasebe defterleri ve kayıtları veya muhasebe sistemleri, iç kontrolün ayrılmaz bir parçası olduğu için idarenin sorumluluğunun tanımlanmasına yönelik 6(b)(ii) paragrafında bunlara spesifik bir atıf yapılmamıştır. Yanlış anlamayı önlemek için denetçinin, bu sorumluluğun kapsamını idareye açıklaması uygun olabilir.

Küçük Ölçekli Kurumlarla İlgili Hususlar (Bkz. Parag. 6(b))

- A20. Denetim görevinin şartlarına karar verilmesinin amaçlarından bir tanesi, idarenin ve denetçinin kendilerine düşen sorumlulukları yanlış anlamalarını engellemektir. Örneğin üçüncü bir taraf mali tabloların hazırlanmasına yardımcı olduğunda idareye, mali tabloların geçerli mali raporlama çerçevesine göre hazırlanmasının hala idarenin sorumluluğu olduğunu hatırlatmakta yarar olabilir.

Denetim Görevlerinin Şartlarına Karar Verilmesi

Denetim Görevinin Şartlarına Karar Verilmesi (Bkz. Parag. 9)

- A21. İdare ve yönetimden sorumlu olanların, kuruluş için denetim görevinin şartlarına karar verilmesindeki görevleri, bu kuruluşun yönetim yapısına ve ilgili yasal veya idari düzenlemelere dayalıdır.

Denetim Görev Yazısı veya Başka Bir Yazılı Anlaşma² (Bkz. Parag. 10–11)

- A22. Denetimle ilgili yanlış anlamaları engellemeye yardımcı olmak amacıyla denetim başlamadan önce denetçinin bir denetim görev yazısı göndermesi, hem kuruluşun hem de denetçinin yararına. Fakat bazı ülkelerde denetimin amacı ve kapsamı ve idarenin ve denetçinin sorumlulukları, kanun tarafından yeterince düzenlenmiş olabilir, yani kanunlar 10. paragrafta anlatılan konuları öngörür. Bu gibi durumlarda 11. paragraf; denetçinin görev yazısında, sadece ilgili yasal veya idari düzenlemelerin uygulandığı ve idarenin 6(b) paragrafında belirtilen sorumluluklarını kabul ettiği ve anladığı hususlarına değinmesine izin verse de her halükarda denetçi, idarenin bilgisi için görev yazısında 10. paragrafta anlatılan konulara değinmeyi uygun bulabilir.

¹ ISA 315, paragraf A51 ve Ek 1.

² Sonraki paragraflarda denetim görev yazısına yapılan atıflar, denetim görev yazısına veya uygun formata sahip başka yazılı anlaşmalara yapılan atıflar olarak alınmalıdır.

Form and Content of the Audit Engagement Letter

A23. The form and content of the audit engagement letter may vary for each entity. Information included in the audit engagement letter on the auditor's responsibilities may be based on ISA 200.¹ Paragraphs 6(b) and 12 of this ISA deal with the description of the responsibilities of management. In addition to including the matters required by paragraph 10, an audit engagement letter may make reference to, for example:

- Elaboration of the scope of the audit, including reference to applicable legislation, regulations, ISAs, and ethical and other pronouncements of professional bodies to which the auditor adheres.
- The form of any other communication of results of the audit engagement.
- The fact that because of the inherent limitations of an audit, together with the inherent limitations of internal control, there is an unavoidable risk that some material misstatements may not be detected, even though the audit is properly planned and performed in accordance with ISAs.
- Arrangements regarding the planning and performance of the audit, including the composition of the audit team.
- The expectation that management will provide written representations (see also paragraph A13).
- The agreement of management to make available to the auditor draft financial statements and any accompanying other information in time to allow the auditor to complete the audit in accordance with the proposed timetable.
- The agreement of management to inform the auditor of facts that may affect the financial statements, of which management may become aware during the period from the date of the auditor's report to the date the financial statements are issued.
- The basis on which fees are computed and any billing arrangements.
- A request for management to acknowledge receipt of the audit engagement letter and to agree to the terms of the engagement outlined therein.

A24. When relevant, the following points could also be made in the audit engagement letter:

- Arrangements concerning the involvement of other auditors and experts in some aspects of the audit.
- Arrangements concerning the involvement of internal auditors and other staff of the entity.
- Arrangements to be made with the predecessor auditor, if any, in the case of an initial audit.
- Any restriction of the auditor's liability when such possibility exists.
- A reference to any further agreements between the auditor and the entity.
- Any obligations to provide audit working papers to other parties.

An example of an audit engagement letter is set out in Appendix 1.

---

¹ ISA 200, paragraphs 3–9.

Denetim Görev Yazısının Formatı ve İçeriği

A23. Denetim görev yazısının formatı ve içeriği, her kuruluşa göre farklılık gösterebilir. Denetçinin sorumluluklarıyla ilgili olarak denetim görev yazısında yer alan bilgiler, ISA 200'e¹ dayalı olabilir. Bu ISA'daki 6(b) paragrafı ve 12. paragraf, idarenin sorumluluklarının tanımlanmasını ele alır. 10. paragrafın gerektirdiği konulara yer verilmesine ek olarak denetim görev yazısı, örneğin şu konulara atıfta bulunabilir:

- Denetçinin riayet ettiği ilgili yasalar, idari düzenlemeler, ISA'lar ve mesleki organların etik kuralları ve diğer resmi bildirimlerine atıflar dâhil olmak üzere denetim kapsamının ayrıntıları.
- Denetim görevinin sonuçlarına dair diğer her tür iletişimin formatı.
- Denetimin ve iç kontrolün yapısal sınırları yüzünden denetim uygun biçimde planlanmış ve ISA'lara göre gerçekleştirilmiş olsa bile, bazı önemli yanlış bildirimlerin tespit edilemeyebileceği şeklinde kaçınılmaz bir risk olması hususu.
- Denetim ekibinin mahiyeti dâhil olmak üzere denetimin planlanması ve gerçekleştirilmesiyle ilgili düzenlemeler.
- İdarenin yazılı bildirimler sunmasına dair beklenti (Ayrıca bk. A13 paragrafı).
- Denetçinin, denetimini önerilen zaman çerçevesine uygun şekilde bitirmesine imkân vermek üzere, taslak mali tabloları ve gerekli diğer bilgileri denetçiye zamanında ulaştırma hususunda idarenin mutabakatı.
- Denetçi raporunun tarihinden mali tabloların yayımlandığı tarihe kadarki dönem zarfında idarenin fark ettiği ve mali tabloları etkileyebilecek durumlar hakkında denetçiye bilgi vermesi hususunda idarenin mutabakatı.
- Ücretlerin hesaplamasında kullanılan temel ve varsa faturalandırma düzenlemeleri.
- İdarenin, denetim görev yazısını aldığını ve bu yazıda belirtilen görev şartlarını kabul ettiğini belirtmesi için yapılan talep.

A24. İlgili hallerde denetim görev yazısında aşağıdaki noktalara da temas edilebilir:

- Diğer denetçi ve uzmanların denetimin bazı yönlerine katılımıyla ilgili düzenlemeler.
- İç denetçilerin ve kuruluşun diğer çalışanlarının katılımıyla ilgili düzenlemeler.
- Önceden yapılmış bir denetim olması halinde önceki denetçiyle yapılacak olan düzenlemeler.
- Bu tür olasılık var olduğu zaman denetçinin yükümlülüğüne yönelik kısıtlama.
- Denetçi ve kuruluş arasındaki diğer anlaşmalara atıf.
- Denetim çalışma kâğıtlarını diğer taraflara sağlama yükümlülükleri.

Denetim görev yazısı örneği, Ek 1'de sunulmaktadır.

---

¹ ISA 200, paragraf 3-9.

Audits of Components

A25. When the auditor of a parent entity is also the auditor of a component, the factors that may influence the decision whether to send a separate audit engagement letter to the component include the following:

- Who appoints the component auditor;
- Whether a separate auditor's report is to be issued on the component;
- Legal requirements in relation to audit appointments;
- Degree of ownership by parent; and
- Degree of independence of the component management from the parent entity.

Responsibilities of Management Prescribed by Law or Regulation (Ref: Para. 11–12)

A26. If, in the circumstances described in paragraphs A22 and A27, the auditor concludes that it is not necessary to record certain terms of the audit engagement in an audit engagement letter, the auditor is still required by paragraph 11 to seek the written agreement from management that it acknowledges and understands that it has the responsibilities set out in paragraph 6(b). However, in accordance with paragraph 12, such written agreement may use the wording of the law or regulation if such law or regulation establishes responsibilities for management that are equivalent in effect to those described in paragraph 6(b). The accounting profession, audit standards setter, or audit regulator in a jurisdiction may have provided guidance as to whether the description in law or regulation is equivalent.

Considerations specific to public sector entities

A27. Law or regulation governing the operations of public sector audits generally mandate the appointment of a public sector auditor and commonly set out the public sector auditor's responsibilities and powers, including the power to access an entity's records and other information. When law or regulation prescribes in sufficient detail the terms of the audit engagement, the public sector auditor may nonetheless consider that there are benefits in issuing a fuller audit engagement letter than permitted by paragraph 11.

Recurring Audits (Ref: Para. 13)

A28. The auditor may decide not to send a new audit engagement letter or other written agreement each period. However, the following factors may make it appropriate to revise the terms of the audit engagement or to remind the entity of existing terms:

- Any indication that the entity misunderstands the objective and scope of the audit.
- Any revised or special terms of the audit engagement.
- A recent change of senior management.
- A significant change in ownership.
- A significant change in nature or size of the entity's business.
- A change in legal or regulatory requirements.
- A change in the financial reporting framework adopted in the preparation of the financial statements.
- A change in other reporting requirements.

Bileşenlerin Denetimleri

A25. Ana kuruluşun denetçisi aynı zamanda bir bileşenin de denetçisi olduğu zaman, bu bileşene ayrı bir denetim görev yazısı gönderip göndermeme kararını etkileyebilecek olan faktörler arasında şunlar vardır:

- bileşen denetçisini kimin görevlendirdiği,
- bileşen hakkında ayrı bir denetçi raporu yayımlanıp yayımlanmayacağı,
- denetim görevlendirmeleriyle ilgili yasal gereklilikler,
- ana kuruluşun mülkiyet derecesi,
- bileşen idaresinin ana kuruluştan bağımsızlık derecesi.

İdarenin Yasal veya İdari Düzenlemelerle Öngörülen Sorumlulukları (Bkz. Parag. 11–12)

A26. A22 ve A27 paragraflarında anlatılan durumlarda denetçinin, denetim görevinin bazı şartlarının bir denetim görev yazısında kaydedilmesine gerek olmadığı sonucuna varması halinde bile 11. Paragraf uyarınca denetçinin, idareden 6(b) paragrafında belirtilen sorumluluklara sahip olduğunu kabul ettiği ve anladığına dair yazılı mutabakat alması gerekir. Fakat eğer yasal veya idari düzenlemeler idare için etki bakımından 6(b) paragrafında belirtilen sorumluluklara denk sorumluluklar belirliyorsa, 12. paragraf uyarınca bu tür yazılı mutabakatlar, bu yasal veya idari düzenlemelerin lafzını kullanabilir. Bir yetki alanındaki muhasebe dalında uzman kişiler, denetim standartlarını koyanlar veya denetimi düzenleyenler; yasal veya idari düzenlemelerdeki tanımın denk olup olmadığı konusunda rehberlik sağlamış olabilir.

Kamu Kurumlarına Özgü Hususlar

A27. Kamu sektörü denetimlerinin işleyişini düzenleyen yasal veya idari düzenlemeler, genel olarak kamu sektörü denetçisinin görevlendirilmesini şart koşar ve yaygın olarak kamu sektörü denetçisinin, bir kuruluşun kayıtlarına ve diğer bilgilerine erişim yetkisi dâhil olmak üzere yetki ve sorumluluklarını ortaya koyar. Yasal veya idari düzenlemeler denetim görevinin şartlarını yeterli detay vererek belirttiği zaman kamu sektörü denetçisi, yine de 11. paragrafın izin verdiği gibi daha kapsamlı bir denetim görev yazısı yayımlamanın faydaları olacağını düşünebilir.

Yinelenen Denetimler (Bkz. Parag. 13)

A28. Denetçi, her dönem yeni bir denetim görev yazısı veya yazılı başka bir anlaşma göndermemeye karar verebilir. Fakat aşağıdaki faktörler, denetim görevinin şartlarını revize etmeyi veya mevcut şartları kuruluşa hatırlatmayı uygun kılabilir:

- Kuruluşun, denetimin amacını ve kapsamını yanlış anladığına dair bir belirti olması.
- Denetim görevinin revize edilen veya özel şartlarının olması.
- Üst yönetimde yakın zamanda bir değişiklik olması.
- Mülkiyet konusunda önemli bir değişiklik olması.
- Kuruluşun faaliyetinin niteliği veya boyutunda önemli bir değişiklik olması.
- Yasal veya düzenleyici gerekliliklerde bir değişiklik olması.
- Mali tabloların hazırlanmasında benimsenen mali raporlama çerçevesinde bir değişiklik olması.
- Diğer raporlama gerekliliklerinde bir değişiklik olması.

Acceptance of a Change in the Terms of the Audit Engagement

Request to Change the Terms of the Audit Engagement (Ref: Para. 14)

- A29. A request from the entity for the auditor to change the terms of the audit engagement may result from a change in circumstances affecting the need for the service, a misunderstanding as to the nature of an audit as originally requested or a restriction on the scope of the audit engagement, whether imposed by management or caused by other circumstances. The auditor, as required by paragraph 14, considers the justification given for the request, particularly the implications of a restriction on the scope of the audit engagement.
- A30. A change in circumstances that affects the entity's requirements or a misunderstanding concerning the nature of the service originally requested may be considered a reasonable basis for requesting a change in the audit engagement.
- A31. In contrast, a change may not be considered reasonable if it appears that the change relates to information that is incorrect, incomplete or otherwise unsatisfactory. An example might be where the auditor is unable to obtain sufficient appropriate audit evidence regarding receivables and the entity asks for the audit engagement to be changed to a review engagement to avoid a qualified opinion or a disclaimer of opinion.

Request to Change to a Review or a Related Service (Ref: Para. 15)

- A32. Before agreeing to change an audit engagement to a review or a related service, an auditor who was engaged to perform an audit in accordance with ISAs may need to assess, in addition to the matters referred to in paragraphs A29–A31 above, any legal or contractual implications of the change.
- A33. If the auditor concludes that there is reasonable justification to change the audit engagement to a review or a related service, the audit work performed to the date of change may be relevant to the changed engagement; however, the work required to be performed and the report to be issued would be those appropriate to the revised engagement. In order to avoid confusing the reader, the report on the related service would not include reference to:
- (a) The original audit engagement; or
  - (b) Any procedures that may have been performed in the original audit engagement, except where the audit engagement is changed to an engagement to undertake agreed-upon procedures and thus reference to the procedures performed is a normal part of the report.

Denetim Görevinin Şartlarında Değişiklik Yapılmasının Kabul Edilmesi

Denetim Görevinin Şartlarını Değiştirme Talebi (Bkz. Parag. 14)

- A29. Kuruluşun, denetçinin denetim görevinin şartlarını değiştirmesini talep etmesinin nedeni; hizmet ihtiyacını etkileyen durumlardaki bir değişiklik, başta istenen denetimin niteliğiyle ilgili bir yanlış anlama veya idarenin koyduğu veya başka durumların yol açtığı, denetim görevinin kapsamıyla ilgili bir sınırlama olabilir. Denetçi, 14. Paragraf uyarınca bu talep için öne sürülen gerekçeyi, özellikle denetim görevinin kapsamı üzerindeki kısıtlamanın doğuracağı sonuçlar bakımından değerlendirir.
- A30. Kuruluşun gerekliliklerini etkileyen bir durum değişikliği veya başta istenen hizmetin niteliğiyle ilgili bir yanlış anlama, denetim görevinde bir değişiklik talep etmek için makul bir temel olarak değerlendirilebilir.
- A31. Buna karşın değişikliğin yanlış, eksik veya yetersiz bilgiyle ilgili olduğu görülüyorsa bu değişikliğin yapılması makul bulunmayabilir. Bu duruma örnek olarak denetçinin alacaklarla ilgili yeterli uygun denetim kanıtı elde edemediği ve kuruluşun şartlı görüşten veya görüş bildirmekten kaçınmayı engellemek için denetim görevinin bir gözden geçirme görevine dönüştürülmesini talep ettiği bir durum verilebilir.

Gözden Geçirmeye veya İlgili bir Hizmete Dönüştürme Talebi (Bkz. Parag. 15)

- A32. Denetim görevini bir gözden geçirme veya benzeri bir hizmete çevirmeye karar vermeden önce ISA'lara göre denetim yapmak üzere görevlendirilen denetçinin, yukarıdaki A29 paragrafı ve A31 paragrafı arası paragraflarda bahsedilen konulara ek olarak bu değişikliğin yasal veya akdi sonuçlarını değerlendirmesi gerekebilir.
- A33. Denetçi, denetim görevini bir gözden geçirmeye veya ilgili bir hizmete dönüştürmek için makul gerekçe olduğu sonucuna varırsa değişiklik tarihine kadar gerçekleştirilmiş olan denetim çalışması, değişmiş görev için faydalı olabilir. Fakat yapılması talep edilen çalışma ve yayımlanacak olan rapor, revize göreve uygun düşen çalışma ve rapor olacaktır. Okuyucunun aklının karışmasını engellemek amacıyla ilgili hizmet hakkındaki rapor, şunlara atıf yapmayacaktır:
- ilk baştaki denetim görevi veya
  - denetim görevinin üzerinde anlaşmaya varılmış prosedürlerin gerçekleştirileceği bir göreve dönüştürüldüğü ve dolayısıyla gerçekleştirilen prosedürlere atıf yapılmasının raporun normal bir parçası olduğu durumlar haricinde, ilk baştaki denetim görevi sırasında gerçekleştirilmiş olabilecek prosedürler.

Additional Considerations in Engagement Acceptance

Financial Reporting Standards Supplemented by Law or Regulation (Ref: Para. 18)

- A34. In some jurisdictions, law or regulation may supplement the financial reporting standards established by an authorized or recognized standards setting organization with additional requirements relating to the preparation of financial statements. In those jurisdictions, the applicable financial reporting framework for the purposes of applying the ISAs encompasses both the identified financial reporting framework and such additional requirements provided they do not conflict with the identified financial reporting framework. This may, for example, be the case when law or regulation prescribes disclosures in addition to those required by the financial reporting standards or when they narrow the range of acceptable choices that can be made within the financial reporting standards.¹

Financial Reporting Framework Prescribed by Law or Regulation—Other Matters Affecting Acceptance (Ref: Para. 19)

- A35. Law or regulation may prescribe that the wording of the auditor's opinion use the phrases “present fairly, in all material respects” or “give a true and fair view” in a case where the auditor concludes that the applicable financial reporting framework prescribed by law or regulation would otherwise have been unacceptable. In this case, the terms of the prescribed wording of the auditor's report are significantly different from the requirements of ISAs (see paragraph 21).

Auditor's Report Prescribed by Law or Regulation (Ref: Para. 21)

- A36. ISAs require that the auditor shall not represent compliance with ISAs unless the auditor has complied with all of the ISAs relevant to the audit.² When law or regulation prescribes the layout or wording of the auditor's report in a form or in terms that are significantly different from the requirements of ISAs and the auditor concludes that additional explanation in the auditor's report cannot mitigate possible misunderstanding, the auditor may consider including a statement in the auditor's report that the audit is not conducted in accordance with ISAs. The auditor is, however, encouraged to apply ISAs, including the ISAs that address the auditor's report, to the extent practicable, notwithstanding that the auditor is not permitted to refer to the audit being conducted in accordance with ISAs.

Considerations Specific to Public Sector Entities

- A37. In the public sector, specific requirements may exist within the legislation governing the audit mandate; for example, the auditor may be required to report directly to a minister, the legislature or the public if the entity attempts to limit the scope of the audit.

---

¹ ISA 700, paragraph 15, includes a requirement regarding the evaluation of whether the financial statements adequately refer to or describe the applicable financial reporting framework.

² ISA 200, paragraph 20.

Görevin Kabul Edilmesiyle İlgili Diğer Konular

Yasal veya İdari Düzenlemelerle Tamamlanan Mali Raporlama Standartları (Bkz. Parag. 18)

A34. Bazı yetki alanlarında yasal veya idari düzenlemeler, yetkili veya geçerli bir standart belirleyici kuruluş tarafından oluşturulan mali raporlama standartlarını, mali tabloların hazırlanmasıyla ilgili ek gerekliliklerle tamamlayabilir. Bu yetki alanlarında ISA'ların uygulanmasına yönelik geçerli mali raporlama çerçevesi, hem belirlenmiş mali raporlama çerçevesini hem de belirlenmiş mali raporlama çerçevesiyle çelişmeyen ek gereklilikleri içerir. Bu durum; örneğin yasal veya idari düzenlemeler, mali raporlama standartlarının gerektirdiklerine ek olarak açıklamalar yapılmasını öngördüğü veya mali raporlama standartları kapsamında yapılabilecek makul seçimlerin aralığını daralttığı zaman söz konusu olabilir.¹

Yasal veya İdari Düzenlemelerin Öngördüğü Mali Raporlama Çerçevesi—Kabülü Etkileyen Diğer Hususlar (Bkz. Parag. 19)

A35. Denetçinin, geçerli mali raporlama çerçevesinin yasal ve idari düzenlemeler tarafından öngörülmüş olmasaydı kabul edilemez olacağı sonucuna vardığı bir durumda, yasal ve idari düzenlemeler denetçi görüşünün “bütün önemli yönleriyle güvenilir şekilde sunmak” veya “doğru ve gerçeğe uygun yansıtmak” tabirlerini kullanılmasını gerekli kılabilir. Bu durumda denetçi raporunun öngörülen lafzına dair şartlar, ISA'ların gerekliliklerinden önemli ölçüde farklı olur (Bk. 21. paragraf).

Yasal veya İdari Düzenlemelerde Öngörülen Denetçi Raporu (Bkz. Parag. 21)

A36. ISA'lar; denetçi denetimle ilgili tüm ISA'lara riayet etmediyse, denetçinin ISA'lara uygunluk beyan etmemesini gerektirir.² Yasal veya idari düzenlemeler, denetçi raporunun düzeni veya lafzı için ISA'ların gerekliliklerinden çok farklı format veya şartlar tayin ettiği ve denetçi, denetçi raporunda ek açıklama yapılmasının olası yanlış anlamayı azaltamayacağı sonucuna vardığı zaman denetçi, denetçi raporunda denetimin ISA'lara uygun olarak yapılmadığına dair bir ifadeye yer vermeyi düşünebilir. Fakat her ne kadar denetçinin ISA'lara uygun olarak yürütülen denetime atıfta bulunmasına izin verilmese de denetçi, denetçi raporunu ele alan ISA'lar dâhil olmak üzere ISA'ları mümkün mertebe uygulamaya teşvik edilir.

Kamu Kurumlarına Özgü Hususlar

A37. Kamu sektöründe denetim görev ve yetkisini düzenleyen mevzuat bünyesinde özel gereklilikler olabilir. Örneğin kurum, denetim kapsamını sınırlandırmaya çabalarsa denetçinin doğrudan bir bakana, yargı organına veya kamuoyuna rapor vermesi gerekebilir.

---

¹ ISA 700'deki 15. paragraf, mali tabloların geçerli mali raporlama çerçevesine yeterince atıfta bulunup bulunmadığı veya bu çerçeveyi yeterince tanımlayıp tanımlamadığı hususunun değerlendirilmesiyle ilgili bir gereklilik içermektedir.

² ISA 200, paragraf 20.

Appendix 1

(Ref: Paras. A23–24)

Example of an Audit Engagement Letter

The following is an example of an audit engagement letter for an audit of general purpose financial statements prepared in accordance with International Financial Reporting Standards. This letter is not authoritative but is intended only to be a guide that may be used in conjunction with the considerations outlined in this ISA. It will need to be varied according to individual requirements and circumstances. It is drafted to refer to the audit of financial statements for a single reporting period and would require adaptation if intended or expected to apply to recurring audits (see paragraph 13 of this ISA). It may be appropriate to seek legal advice that any proposed letter is suitable.

***

To the appropriate representative of management or those charged with governance of ABC Company:¹

[The objective and scope of the audit]

You² have requested that we audit the financial statements of ABC Company, which comprise the balance sheet as at December 31, 20X1, and the income statement, statement of changes in equity and cash flow statement for the year then ended, and a summary of significant accounting policies and other explanatory information. We are pleased to confirm our acceptance and our understanding of this audit engagement by means of this letter. Our audit will be conducted with the objective of our expressing an opinion on the financial statements.

[The responsibilities of the auditor]

We will conduct our audit in accordance with International Standards on Auditing (ISAs). Those standards require that we comply with ethical requirements and plan and perform the audit to obtain reasonable assurance about whether the financial statements are free from material misstatement. An audit involves performing procedures to obtain audit evidence about the amounts and disclosures in the financial statements. The procedures selected depend on the auditor's judgment, including the assessment of the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error. An audit also includes evaluating the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates made by management, as well as evaluating the overall presentation of the financial statements.

Because of the inherent limitations of an audit, together with the inherent limitations of internal control, there is an unavoidable risk that some material misstatements may not be detected, even though the audit is properly planned and performed in accordance with ISAs.

In making our risk assessments, we consider internal control relevant to the entity's preparation of the financial statements in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the entity's internal control. However, we will communicate to you in writing concerning any significant deficiencies in internal control relevant to the audit of the financial statements that we have identified during the audit.

---

¹ The addressees and references in the letter would be those that are appropriate in the circumstances of the engagement, including the relevant jurisdiction. It is important to refer to the appropriate persons – see paragraph A21.

² Throughout this letter, references to “you”, “we”, “us”, “management”, “those charged with governance” and “auditor” would be used or amended as appropriate in the circumstances.

Ek 1

(Bkz. Parag. A23–24)

Denetim Görev Yazısına bir Örnek

Aşağıda genel amaçlı mali tablo denetimi için Uluslararası Mali Raporlama Standartları'na uygun olarak hazırlanmış olan bir denetim görev yazısı örneği sunulmaktadır. Bu yazı, bağlayıcı olmayıp, sadece bu ISA'da yer alan değerlendirmelerle bağlantılı olarak kullanılabilir bir rehber niteliğindedir. Durumun gerekliliklerine ve koşullarına göre şekillendirilmesi gerekecektir. Bu yazı, tek bir raporlama dönemine ait mali tablo denetimine atıfta bulunmak için hazırlanmıştır ve yinelenen denetimlere uygulanması hedefleniyor veya bekleniyorsa uyarlanması gerekecektir (Bkz. bu ISA'daki 13.paragraf). Önerilen herhangi bir yazının uygun olup olmadığı konusunda hukuki mütalaa istenmesi yerinde olabilir.

***

ABC Şirketi'nin idaresini veya yönetiminden sorumlu olanları temsil eden kişiye:¹

[Denetimin amacı ve kapsamı]

ABC Şirketi'nin 31 Aralık 20X1 tarihli bilançosu, bu tarihte sona eren yıla ait gelir tablosu, özkaynaklar değişim tablosu, nakit akış tablosu ve önemli muhasebe politikalarının özeti ve diğer açıklayıcı bilgilerden oluşan mali tablo denetimini yapmamızı talep ettiniz.² İşbu yazı ile bu denetim görevini kabul ettiğimizi ve anladığımızı teyit etmekten memnuniyet duymaktayız. Denetim, mali tablolar hakkında bir görüş vermek amacıyla yürütülecektir.

[Denetçinin sorumlulukları]

Denetimi, Uluslararası Denetim Standartlarına (ISA'lara) uygun olarak yürüteceğiz. Bu standartlar, etik gerekliliklere riayet etmemizi ve denetimi mali tabloların önemli yanlış bildirim içermediği konusunda makul güvence elde edecek şekilde planlamamızı ve gerçekleştirmemizi gerektirir. Denetim, mali tablolardaki tutarlar ve açıklamalar hakkında denetim kanıtı elde etmek üzere prosedürlerin yerine getirilmesini kapsar. Seçilen prosedürler, mali tablolarda hile veya hatadan kaynaklanan önemli yanlış bildirim risklerinin değerlendirilmesini içeren denetçi kanaatine dayanır. Denetim aynı zamanda, kullanılan muhasebe politikalarının uygunluğunun ve idarenin yaptığı muhasebe tahminlerinin akla yatkınlığının değerlendirilmesini olduğu kadar, mali tabloların genel sunumunun değerlendirilmesini de içerir.

Denetim ISA'lara uygun biçimde planlanmış ve gerçekleştirilmiş olsa bile, denetimin ve iç kontrolün yapısal sınırları yüzünden, bazı önemli yanlış bildirimlerin tespit edilemeyeceği şeklinde kaçınılmaz bir risk vardır.

Risk değerlendirmelerimizi yaparken kuruluşun mali tabloları hazırlamasıyla ilgili iç kontrolü, kuruluşun iç kontrolünün etkinliği hakkında bir görüş ifade etmek amacıyla değil mevcut duruma uygun denetim prosedürlerini tasarlamak amacıyla değerlendiririz. Ancak denetim sırasında tespit ettiğimiz mali tablo denetimiyle ilgili önemli iç kontrol eksikliklerini size yazılı olarak bildireceğiz.

¹ Yazının muhatapları ve yazıda atıf yapılanlar, ilgili yetki alanı dâhil olmak üzere görev koşulları altında uygun olan kişiler olacaktır. Uygun kişilere atıfta bulunulması önemlidir– Bk. A21 paragrafı.

² Bu yazı boyunca “siz”, “biz”, “bize”, “idare”, “yönetimden sorumlu olanlar” ve “denetçi”ye yapılan atıflar, duruma göre uygun şekilde değiştirilecek veya aynen kullanılacaktır.

[The responsibilities of management and identification of the applicable financial reporting framework (for purposes of this example it is assumed that the auditor has not determined that the law or regulation prescribes those responsibilities in appropriate terms; the descriptions in paragraph 6(b) of this ISA are therefore used).]

Our audit will be conducted on the basis that [management and, where appropriate, those charged with governance]¹ acknowledge and understand that they have responsibility:

- (a) For the preparation and fair presentation of the financial statements in accordance with International Financial Reporting Standards;²
- (b) For such internal control as [management] determines is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error; and
- (c) To provide us with:
  - (i) Access to all information of which [management] is aware that is relevant to the preparation of the financial statements such as records, documentation and other matters;
  - (ii) Additional information that we may request from [management] for the purpose of the audit; and
  - (iii) Unrestricted access to persons within the entity from whom we determine it necessary to obtain audit evidence.

As part of our audit process, we will request from [management and, where appropriate, those charged with governance], written confirmation concerning representations made to us in connection with the audit.

We look forward to full cooperation from your staff during our audit.

[Other relevant information]

[Insert other information, such as fee arrangements, billings and other specific terms, as appropriate.]

[Reporting]

[Insert appropriate reference to the expected form and content of the auditor's report.]

The form and content of our report may need to be amended in the light of our audit findings.

Please sign and return the attached copy of this letter to indicate your acknowledgement of, and agreement with, the arrangements for our audit of the financial statements including our respective responsibilities.

XYZ & Co.

Acknowledged and agreed on behalf of ABC Company by

(signed)

.....

Name and Title

Date

---

¹ Use terminology as appropriate in the circumstances.

² Or, if appropriate, "For the preparation of financial statements that give a true and fair view in accordance with International Financial Reporting Standards".

[İdarenin sorumlulukları ve geçerli mali raporlama çerçevesinin belirlenmesi (bu örnekte, denetçinin yasal veya idari düzenlemelerin bu sorumlulukları uygun şartlarla belirlediğine karar vermediği varsayılmaktadır; bu nedenle bu ISA'daki 6(b) paragrafındaki tanımlar kullanılmaktadır).]

Yapacağımız denetim, [idarenin ve uygun hallerde yönetimden sorumlu olanların]¹ aşağıdaki sorumluluklara sahip olduklarını kabul etmeleri ve anlamaları temelinde yürütülecektir:

- (a) Mali tabloların Uluslararası Mali Raporlama Standartları uyarınca hazırlanması ve güvenilir şekilde sunulmasına yönelik sorumluluk;²
- (b) Hile veya hatadan kaynaklanan önemli yanlış bildirim içermeyen mali tabloların hazırlanmasını sağlamak için [idarenin] gerekli olduğuna karar verdiği iç kontrole yönelik sorumluluk
- (c) Bize şunları sağlama sorumluluğu:
  - (i) Kayıtlar, belgeler ve diğer konular gibi mali tabloların hazırlanmasıyla ilgili olan ve [idarenin] farkında olduğu tüm bilgilere erişim,
  - (ii) Denetim için [idareden] talep edebileceğimiz ek bilgiler,
  - (iii) Denetim kanıtı elde edilmesinin gerekli olduğuna karar verdiğimiz kurum bünyesindeki kişilerle kısıtlama olmaksızın görüşme imkânı.

Denetim sürecimizin bir parçası olarak [idare ve uygun hallerde yönetimden sorumlu olanlardan] denetimle bağlantılı olarak bize yapılan bildirimlerle ilgili yazılı teyit talep edeceğiz.

Denetimimiz esnasında çalışanlarınızdan tam işbirliği bekliyoruz

[İlgili diğer bilgiler]

[Uygun olan ücret düzenlemeleri, faturalandırmalar ve ilgili diğer şartlar gibi diğer bilgileri girin.]

[Raporlama]

[Denetçi raporunun beklenen formatı ve içeriğine uygun şekilde deyin.]

Raporumuzun format ve içeriğinin, denetim bulgularımızın ışığında değiştirilmesi gerekebilir.

Tarafımıza ait sorumluluklar dâhil olmak üzere mali tablolara dair denetimimize yönelik düzenlemeleri kabul ettiğinizi ve onayladığınızı göstermek üzere bu yazının ekteki nüshasını imzalayarak göndermenizi rica ederiz.

XYZ & Co.

ABC Şirketi adına kabul eden ve onaylayan

(imza)

.....

İsim ve Unvan

Tarih

¹ Mevcut koşullara uygun terminoloji kullanın.

² Veya uygunsuzsa "doğru ve gerçeğe uygun yansıtıcı mali tabloların Uluslararası Mali Raporlama Standartları uyarınca hazırlanması sorumluluğu".

Appendix 2

(Ref: Para. A10)

Determining the Acceptability of General Purpose Frameworks

Jurisdictions that Do Not Have Authorized or Recognized Standards Setting Organizations or Financial Reporting Frameworks Prescribed by Law or Regulation

1. As explained in paragraph A10 of this ISA, when an entity is registered or operating in a jurisdiction that does not have an authorized or recognized standards setting organization, or where use of the financial reporting framework is not prescribed by law or regulation, management identifies an applicable financial reporting framework. Practice in such jurisdictions is often to use the financial reporting standards established by one of the organizations described in paragraph A8 of this ISA.
2. Alternatively, there may be established accounting conventions in a particular jurisdiction that are generally recognized as the financial reporting framework for general purpose financial statements prepared by certain specified entities operating in that jurisdiction. When such a financial reporting framework is adopted, the auditor is required by paragraph 6(a) of this ISA to determine whether the accounting conventions collectively can be considered to constitute an acceptable financial reporting framework for general purpose financial statements. When the accounting conventions are widely used in a particular jurisdiction, the accounting profession in that jurisdiction may have considered the acceptability of the financial reporting framework on behalf of the auditors. Alternatively, the auditor may make this determination by considering whether the accounting conventions exhibit attributes normally exhibited by acceptable financial reporting frameworks (see paragraph 3 below), or by comparing the accounting conventions to the requirements of an existing financial reporting framework considered to be acceptable (see paragraph 4 below).
3. Acceptable financial reporting frameworks normally exhibit the following attributes that result in information provided in financial statements that is useful to the intended users:
  - (a) Relevance, in that the information provided in the financial statements is relevant to the nature of the entity and the purpose of the financial statements. For example, in the case of a business enterprise that prepares general purpose financial statements, relevance is assessed in terms of the information necessary to meet the common financial information needs of a wide range of users in making economic decisions. These needs are ordinarily met by presenting the financial position, financial performance and cash flows of the business enterprise.
  - (b) Completeness, in that transactions and events, account balances and disclosures that could affect conclusions based on the financial statements are not omitted.
  - (c) Reliability, in that the information provided in the financial statements:
    - (i) Where applicable, reflects the economic substance of events and transactions and not merely their legal form; and
    - (ii) Results in reasonably consistent evaluation, measurement, presentation and disclosure, when used in similar circumstances.
  - (d) Neutrality, in that it contributes to information in the financial statements that is free from bias.
  - (e) Understandability, in that the information in the financial statements is clear and comprehensive and not subject to significantly different interpretation.

Ek 2

(Bkz. Parag. A10)

Genel Amaçlı Çerçevelerin Kabul Edilebilirliğinin Belirlenmesi

Yetkili veya Geçerli Standart Belirleyici Kuruluşların veya Yasal veya İdari Düzenlemelerin Öngördüğü Mali Raporlama Çerçevesinin Olmadığı Yetki Alanları

1. Bu ISA'da A10 paragrafında açıklandığı üzere eğer bir kuruluş, yetkili veya geçerli bir standart belirleyici kuruluşun olmadığı veya mali raporlama çerçevesinin kullanımının yasal veya idari düzenlemelerle öngörülmediği bir yetki alanında kayıtlıysa veya çalışıyorsa idare, geçerli bir mali raporlama çerçevesi belirler. Bu tür yetki alanlarındaki uygulama, genelde bu ISA'da A8 paragrafında tanımlanan kuruluşlardan birinin belirlediği mali raporlama standartlarını kullanmaktır.
2. Alternatif olarak bazı yetki alanlarında, genel olarak bu yetki alanında çalışan belli kuruluşların hazırladığı genel amaçlı mali tablolara yönelik mali raporlama çerçevesi olarak kabul edilen yerleşik muhasebe kuralları olabilir. Bu tür bir mali raporlama çerçevesi benimsendiği zaman, bu ISA'nın 6(a) paragrafı uyarınca denetçinin; bu muhasebe kurallarının, toplu olarak genel amaçlı mali tablolara yönelik kabul edilebilir bir mali raporlama çerçevesi oluşturduğunun düşünülüp düşünülmemeyeceğine karar vermesi gerekir. Muhasebe kurallarının bir yetki alanında yaygın olarak kullanıldığı durumlarda bu yetki alanındaki muhasebecilik mesleği, denetçiler adına mali raporlama çerçevesinin kabul edilebilirliğini değerlendirmiş olabilir. Alternatif olarak denetçi, muhasebe kurallarının normalde geçerli raporlama çerçevesinin sergilediği özellikleri (bkz. yukarıda 3. paragraf) sergileyip sergilemediğini değerlendirerek veya muhasebe kurallarını kabul edilebilir olduğu düşünülen mevcut mali raporlama çerçevesinin gereklilikleriyle (bkz. yukarıda 4. paragraf) kıyaslayarak bu kararı verebilir.
3. Kabul edilebilir mali raporlama çerçeveleri normalde mali tablolarda hedef kullanıcılar için faydalı bilgilerin verilmesiyle neticelenen aşağıdaki özellikleri sergiler:
  - (a) İlgili olma: Mali tablolarda verilen bilgiler, kuruluşun niteliğiyle ve mali tabloların amacıyla ilgilidir. Örneğin genel amaçlı mali tablolar hazırlayan bir ticari şirket söz konusu olduğunda ilgili olma, çeşitli kullanıcıların ekonomik kararlar alma konusundaki ortak mali bilgi ihtiyaçlarını karşılamak için gereken bilgi açısından değerlendirilir. Bu ihtiyaçlar genelde ticari şirketin mali durumu, mali performansı ve nakit akışları sunularak karşılanır.
  - (b) Tamlık: Mali tablolara dayalı sonuçları etkileyebilecek işlemler ve olaylar, hesap bakiyeleri ve açıklamalar ihmal edilmez.
  - (c) Güvenilirlik: Mali tablolarda verilen bilgiler;
    - (i) ilgili hallerde işlem ve olayların sadece yasal formatını değil ekonomik özünü de yansıtır ve
    - (ii) benzer koşullarda kullanıldıklarında makul ve tutarlı değerlendirme, ölçüm, sunum ve açıklama ile neticelenir.
  - (d) Tarafsızlık: Mali tablolarda yanlılıktan uzak bilgiler verilmesine katkıda bulunur.
  - (e) Anlaşılır olma: Mali tablolardaki bilgiler net ve kapsamlıdır ve önemli düzeyde farklı yorumlara açık değildir.

4. The auditor may decide to compare the accounting conventions to the requirements of an existing financial reporting framework considered to be acceptable. For example, the auditor may compare the accounting conventions to IFRSs. For an audit of a small entity, the auditor may decide to compare the accounting conventions to a financial reporting framework specifically developed for such entities by an authorized or recognized standards setting organization. When the auditor makes such a comparison and differences are identified, the decision as to whether the accounting conventions adopted in the preparation of the financial statements constitute an acceptable financial reporting framework includes considering the reasons for the differences and whether application of the accounting conventions, or the description of the financial reporting framework in the financial statements, could result in financial statements that are misleading.
5. A conglomeration of accounting conventions devised to suit individual preferences is not an acceptable financial reporting framework for general purpose financial statements. Similarly, a compliance framework will not be an acceptable financial reporting framework, unless it is generally accepted in the particular jurisdictions by preparers and users.

4. Denetçi, muhasebe kurallarını makul olduğu düşünölen mevcut bir mali raporlama çerçevesinin gereklilikleriyle kıyaslamaya karar verebilir. Örneğın denetçi muhasebe kurallarını IFRS'lerle kıyaslayabilir. Küçük ölçekli bir kuruluşun denetimi söz konusu olduğunda denetçi; muhasebe kurallarını, yetkili veya geçerli bir standart belirleyici kuruluş tarafından özel olarak bu tür kuruluşlar için geliştirilmiş olan bir mali raporlama çerçevesiyle kıyaslamaya karar verebilir. Denetçi bu tür bir kıyaslama yaptığı ve farklılıklar belirlediği zaman, mali tabloların hazırlanmasında benimsenen muhasebe kurallarının kabul edilebilir bir mali raporlama çerçevesi oluşturup oluşturmadığına dair karar, farklılıkların nedenlerinin ve muhasebe kurallarının veya mali tablolardaki mali raporlama çerçevesi tanımının uygulanmasının yanıltıcı mali tablolar yaratıp yaratmayacağı hususunun değerlendirilmesini içerir.
5. Münferit tercihlere uymak üzere tasarlanmış bir muhasebe kuralları yığını, genel amaçlı mali tablolar için kabul edilebilir bir mali raporlama çerçevesi değildir. Benzer şekilde bir uygunluk çerçevesi bazı yetki alanlarında hazırlayıcılar ve kullanıcılar tarafından genel olarak kabul edilmiyorsa söz konusu çerçeve, makul bir mali raporlama çerçevesi olmayacaktır.